

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRÁNAK
1980. ÉVI BESZÁMOLÓ JELENTÉSE
ÉS 1981. ÉVI PROGRAMJA

Budapest
1981

Az MTA Könyvtára 1980. évi programja

Az előző évek gyakorlatának megfelelően ezuttal sem készítünk össz-intézeti részletes éves munkatervet, ami nem zárja ki azt, hogy az egyes osztályok elkészítsék a maguk részletes programját.

1980-ban is folytatni kívánjuk az előző években kialakult tevékenységeket **nagyban**-egészben az eddigi szinteken. Talán az olvasó-, könyv- és folyóiratforgalomban várható emelkedés az informatikai szolgáltatások bevezetése következményeként. A Könyvtár egyre tűrhetetlenebb elhelyezési körülményei még a fentjelzett várható emelkedést is csak nehezen teszik megoldhatóvá.

Három vonatkozásban irányozható elő ha nem is teljesen új, de intenzitásban annak minősíthető feladat. Ezek: az elhelyezés, megjavítása, az informatikai program konszolidálása, az adott pénzügyi feltételekhez történő jobb alkalmazkodás.

1. Az elhelyezés. Ennek a témakörnek **van** egy minimális és folyamatos és egy távlatibb optimális programja. A minimális és folyamatos program magába foglalja a törökbálinti egymillió kötetes pótraktár megvalósítását, valamint galéria-munkahelyek kialakítását a Duna-parti raktárrészben. Tovább keressük egyben a lehetőségét egyes műhelyek (pl. kötészet) kitelepítésének a székházhoz közel eső helyen. A távlatibb és optimális program az Arany János utcai bérház átvétele realizálásának megkezdése (lakók átirányítása a házból) és a tervezés megindítása.

2. Az informatikai program konszolidálása. A philadelphiai Institute for Scientific Information három szakértőjének háromhetes budapesti közreműködésével ez év márciusában elkezdődött a kísérleti üzemszerű működés.

Az érdeklődés rendkívül nagy, az első kutatói reagálások pozitívek. Az év során minden vonatkozásban konszolidálni kell a program folyamatos működését és elő kell készíteni az áttérést a térítéses szolgáltatásra 1981-től. Uj, kísérleti szolgáltatást vezetünk be a társadalomtudományi gépi információ területén, mivel az ASCATOPICS szalagokon külön beszerzési költség nélkül hozzájutunk mintegy 40 társadalomtudományi témakör heti figyeléséhez.

3. Az adott pénzügyi feltételekhez történő jobb alkalmazkodás. Részben az informatikai szolgáltatások által (személyre szóló Current Contentsek, amelyek intézetekre szólók is lehetnek), részben egyéb módszerekkel (pl. hálózati központi címjegyzék) kísérletet teszünk a külföldi (valutás) beszerzések befolyásolására, racionalizálására. A nyugdíjasok foglalkoztatását korlátozó rendelkezés a munkaerők jobb elosztása és felhasználása irányába hat, illetőleg ebbe az irányba kívánjuk ezt terelni. Általában a jobb szervező munka, az irányítás színvonalasabbá tétele szükséges a pénzügyi adottságokhoz történő jobb alkalmazkodáshoz.

x x x x x

A fentiekben vázoltakon kívül intenzívebben kívánunk részt venni mind a nemzetközi (MISZON, ECSSID, CNRS stb.) mind a nemzeti programokban (Országos társadalomtudományi információs rendszer) és a mindezeket megalapozó és lehetővé tevő könyvtári munkát tovább erősítjük.

Budapest, 1980. április

**A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRÁNAK
1980. ÉVI BESZÁMOLÓ JELENTÉSE
ÉS 1981. ÉVI PROGRAMJA**

**Budapest
1981**

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

TARTALOMJEGYZÉK

I. A Könyvtár szervezete és irányítása	5
II. Áttekintés és értékelés az 1980. évi tevékenységről	9
III. Munkafolyamatok elemzése	13
Állománygyarapítás, kiadványcsere, állomány	13
Feldolgozás	16
Olvasószolgálat	17
Állományrevízió, állományvédelem	19
Raktározás	19
Tájékoztatás, dokumentáció, információ	20
Hálózati és módszertani munka	21
Reprográfiai szolgáltatások	23
Tudományos munka, kiadványtevékenység	23
Nemzetközi kapcsolatok	26
Akadémiai Levéltár	31
Középkori hungaricum-kutatási program	32
Informatikai és tudományelemzési kutatási program	32
Magyar történeti névtár program	39
1848-49. évi szabadságharc sajtóvisszhang program	39
A Könyvtár sajtóvisszhangja	40
IV. Adatok és táblázatok	41
1. Gazdálkodás	41
a. Költségvetés	41
b. Beruházás	42
c. Állóeszközök	42
d. Felújítás	43
2. Személyzeti adatok	43
a. Létszám	43
b. Végzettség, szakképzettség	44
c. Besorolás, bérezés	44
d. Kitüntetés, jutalmazás	45
3. Állomány, gyarapodás	46
a. Gyarapodás szakok szerint	46
b. Gyarapodás eredete	47

c. Gyarapodás módja	47
d. Nemzetközi kiadványcsere forgalma	48
e. Nemzetközi kiadványcsere földrajzi megoszlása	48
f. Duplum és fölös példány kiajánlás	49
4. Feldolgozás	50
a. Könyvtári feltárás: cimleírás, osztályozás	50
b. Katalógusépítés	50
5. Olvasószolgálat	51
a. Könyvtár használói	51
b. Használók foglalkozás szerinti megoszlása	51
c. Szolgáltatási alkalmak	52
d. Állományhasználat	53
e. Könyvtárközi kölcsönzés	54
f. Köttetés	54
6. Dokumentáció, tájékoztatás, bibliográfia	55
a. Tudományszervezési dokumentáció	55
b. Tudományszervezési gyors tájékoztatás	55
c. Általános jellegű tájékoztató munka	56
d. Akadémikus bibliográfia	56
e. MISZON	56
7. Hálózati és módszertani munka	58
8. Reprográfiai szolgáltatások	59
9. Kiadványok bibliográfiája	60
10. Nemzetközi kapcsolatok	61
a. Külföldi kiküldetések, tanulmányutak	61
b. Külföldi kutatók és látogatók	62
11. Munkatársak tagsága és közreműködése testületek tevékenységében	64
12. Munkatársak publikációi	68
13. A Könyvtárról 1980-ban megjelent cikkek, kiadványismertetések	74
V. A politikai és társadalmi szervek munkája	79
VI. A Könyvtár 1981. évi programja	81
Rövidítések jegyzéke	83

I. A KÖNYVTÁR SZERVEZETE ÉS IRÁNYÍTÁSA

Az MTA Könyvtárának szakmai tanácsadó szerve a Könyvtári Bizottság.

A Könyvtári Bizottság tagjai a következők:

- elnök: Ligeti Lajos akadémikus
- titkár: Rejtő István, az irodalomtud. kandidátusa
- tagok: Braun Tibor, a kémiai tud. doktora
- Bihari Ottó akadémikus
- Csapodi Csaba, az irodalomtud. doktora
- Garas Klára akadémikus
- Gáspár Rezső akadémikus
- Király István akadémikus
- Kulcsár Kálmán akadémikus
- Major Máté akadémikus
- Márta Ferenc akadémikus
- Máthé Imre akadémikus
- Rózsa György, a közgazdaságtud. kandidátusa
- Sárdy Péter, a Művelődési Minisztérium osztályvezetőhelyettese
- Szabolcsi Gertrud akadémikus

állandó meghívottak:

- Székely Dániel, az MTA Könyvtár igazgatóhelyettese
- Apor Éva, az MTA Könyvtár párttitkára

Az MTA Könyvtár főigazgatója: Rózsa György, a közgazdaságtud. kandidátusa

Az MTA Könyvtár igazgatóhelyettesei: Rejtő István, az irodalomtud. kandidátusa,
Székely Dániel, Braun Tibor, a kémiai tud. doktora.

A Könyvtár szervezetileg – a főigazgató közvetlen irányítása alatt működő részlegeken kívül – tíz osztályra, az osztályokon belül csoportokra tagozódik.

A főigazgató közvetlen felügyelete alatt működő részlegek:

1. Titkárság
2. Informatikai és Tudományelemzési Kutatási Főosztály
 vezetője: Braun Tibor, a kémiai tud. doktora
 Informatikai Osztály
 vezetője: Bujdosó Ernő, a fizikai tud. kandidátusa
 Tudományelemzési Osztály
 vezetője: Braun Tibor, a kémiai tud. doktora
 Számítástechnikai és Rendszerszervezési Csoport
 vezetője: Békefi József
3. Fejlesztési és Hálózati Szolgálat
 mb. vezetője: Kállai Istvánné
4. Nemzetközi Csereszolgálat
 vezetője: Domsa Károlyné
 Akadémiai Kiadványtartalékok Csoportja
 vezetője: Kovács Ferenc

Önálló szervezeti egységek:

1. Szerzeményezési Osztály
 vezetője: Fekete Géza
2. Feldolgozási Osztály
 vezetője: Durzsa Sándor
 Címfelvételi Csoport
 vezetője: Bodnár Györgyné
 Osztályozási Csoport
 vezetője: Darabos Pál
3. Olvasószolgálati Osztály
 vezetője: Vítályos László
 Könyvkötészet
 vezetője: Haraszi Józsefné
4. Tájékoztatási és Bibliográfiai Osztály
 vezetője: Fekete Gézáné
 Általános Tájékoztató Csoport
 vezetője: Fekete Gézáné
 Tudományszervezési Tájékoztató Csoport
 vezetője: Balázs Péterné
 MISZON Csoport
 vezetője: Gregorovicz Anikó

Kiadványszerkesztés

vezetője: Suhai Pálné

Sokszorosító Csoport

vezetője: Szondi Károly

5. Folyóíráttár

vezetője: Büky Béláné

6. Kézirattár és Régi Könyvek Gyűjteménye

vezetője: Fülöpné Csanak Dóra

Régi Könyvek Gyűjteménye

vezetője: Ritoók Zsigmondné

7. Keleti Gyűjtemény

vezetője: Apor Éva

8. Akadémiai Levéltár

vezetője: Szöllősy László

9. Reprográfiai Osztály

vezetője: Tókécs László

Mikrofilmtár és Fotolaboratórium

vezetője: Tókécs László

Gyorsmásoló-xerox Szolgálat

vezetője: Tarcsai Mihályné

10. Gazdasági Osztály

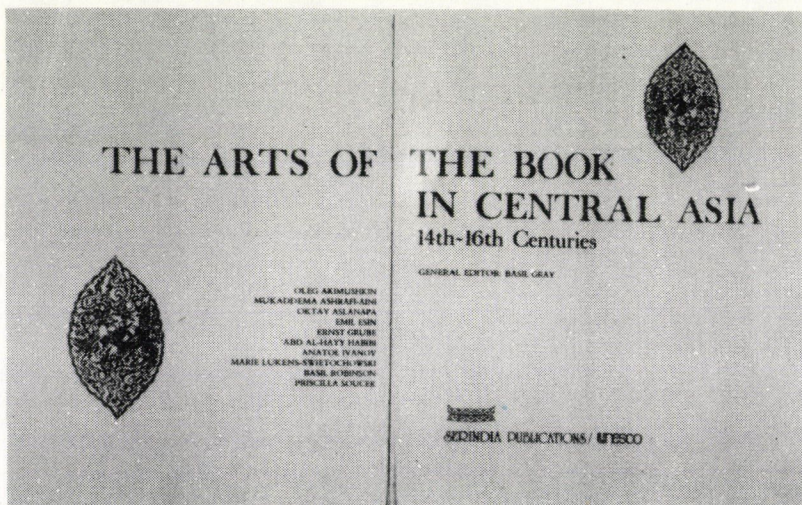
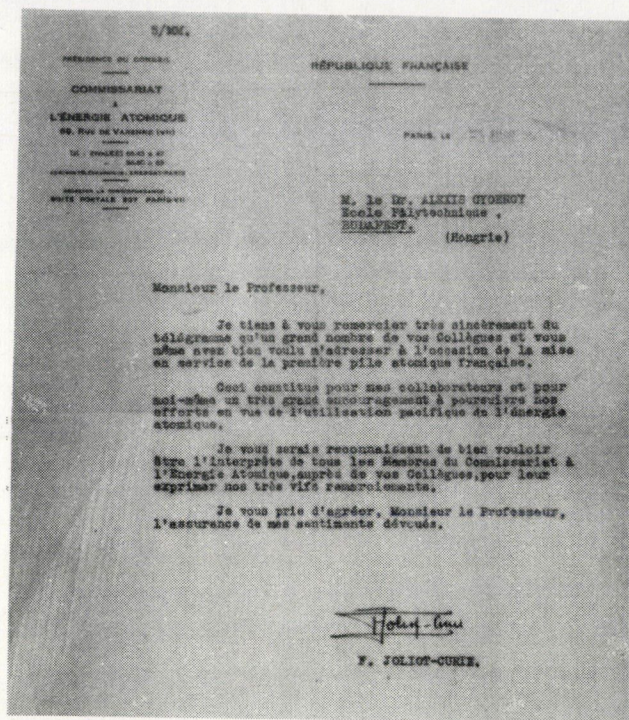
vezetője: Orbán Lászlóné

Pénzügyi és Számviteli Csoport

vezetője: Orbán Lászlóné

Üzemeltetési Csoport

vezetője: Aradi József

II. ÁTTEKINTÉS ÉS ÉRTÉKELES AZ 1980. ÉVI TEVÉKENYSÉGRŐL

Külön bevezető helyett néhány szót az 1980. évi beszámoló és az 1981. évi program új szerkezetben és köntösben történő közreadásáról.

Új struktúra – új forma

Az MTA Könyvtárának egyre bővülő funkciórendszere, a hagyományos nagy-könyvtárból információs intézetté is, az Akadémia információs központjává történő valóságos átalakulása, olyan új országos jellegű megbízások, mint a külföldi társadalomtudományi utijelentések gyűjtése és feldolgozása, vagy a központi kutatási alapból finanszírozott szerződéses feladatok ellátásának növekedése, a nemzetközi szakmai munkákban történő egyre intenzívebb közreműködés, a tudományos munka kiterjedésének – mindezek és egyéb itt nem említett okok – célszerűvé teszik a beszámoló jelentés elemzőbbé tételét, bizonyos mértékű kibővítését. Mindezek következményeként a Könyvtár éves beszámolója és következő évi programja ezzel a füzetrel kezdődően egy munkadokumentum jellegű mintegy új sorozat formájában kerül közreadásra.

Ezen új strukturájú és formájú beszámoló első füzetét kapja kézhez az MTA Könyvtára tevékenysége iránt érdeklődő. E füzet és a továbbiak sem közölnek egyéni tanulmányokat, erre megvannak a megfelelő kiadványlehetőségek házon belül és kívül.

Remélhetőleg e füzet és soronkövetkező társai is hozzájárulnak a Könyvtár programjának jobb kialakításához, elvégzett tevékenységének jobb megértéséhez, mely utóbbinak változatlanul a használatát kell tekinteni legfőbb elbírálójául.

A Könyvtár 1980. évi programja nagyban egészben az előző évek kialakult színvonalát irányozta elő tevékenysége mércéjéül. Három vonatkozásban számolt a program, ha nem is teljesen új, de intenzitásában annak minősíthető feladattal. Ezek: az elhelyezés megjavítása, az informatikai program konszolidálása és az adott pénzügyi feltételekhez való jobb alkalmazkodás.

Elhelyezés

A Könyvtár a tárgyévben a változatlanul szorongató elhelyezési nehézségek ellenére eleget tett feladatainak, bizonyos vonatkozásokban fejlődést is sikerült el-

érnie. A nehézségek a korábbi évekhez hasonlóan egyaránt kiterjedtek az állomány, a könyvtárosok és az olvasók elhelyezésére. Az állomány egy része változatlanul veszélyeztetett helyzetben van, ez vonatkozik mindenekelőtt az Ujpesti-rakparti pótraktárra, de a többi pótraktárban elhelyezett állománytestek elhelyezése sem megnyugtató. A tárgyévben berendezett, az Arany János u. 1. szám alatti bérházban átalakított pincepótraktár — az MTA Hivatala által felszerelni tervezett bizonyos technikai eszközök (plusz kazán) elmaradása miatt — legalább annyi gondot is okozott a magas páratartalom miatt, mint amennyi segítséget jelentett raktári tér megnagyobbodásában.

Nem sikerült megoldani a Duna-parti raktár részben tervezett galéria-átalakítást munkahelyi célokra, továbbá egyes munkahelyek székházon kívüli elhelyezését sem.

Általában a Könyvtár elhelyezési körülményei teljes ellentmondásba kerültek az ellátandó feladatokkal és az egyre bővülő funkció-rendszerrel. Egyfelől a Könyvtár tevékenységének elismerését jelenti az Akadémia vezetősége részéről újabb és újabb feladatokkal történő megbízatása (pl. informatika), másfelől az új feladatok ellátásához szükséges elhelyezés megoldatlan marad. Ez tartósan nem folytatható. E felismerés is hozzájárult ahhoz, hogy az Akadémia vezetősége távlatilag meg kívánja oldani a Könyvtár elhelyezésével kapcsolatos problémákat, ami alapjában az Arany János u. 1. szám alatti bérház a Könyvtár céljaira történő átalakítását jelenti, másodsorban pedig a törökbálinti Depo II. pótraktár üzembe helyezését. Előrelépés történt mindkét vonatkozásban. Megkezdődött a bérház kiürítése és a KÖZTI-ben sikeres beruházási program-pályázat bonyolódott le és a Depo II. munkái haladtak (polcozat legyártása). Mindkét feladat megvalósítása azonban változatlanul a következő évek legfontosabb feladatai közé tartozik.

A Könyvtár 1980. évi teljesítményének megítélésénél a fentiekben elmondottakat nem lehet figyelmen kívül hagyni.

Általános teljesítmény és irányítás

A legjelentősebb változás a Könyvtár tevékenységében az informatikai program konszolidálása volt. Itt erről csak annyit, hogy mintegy 9 hónapos kísérleti és térítésmentes üzemeltetés után, az áttérés 1981-ben az üzemszerű és térítéses szolgáltatásokra jelentős eredménnyel járt, mintegy 3,2 millió forint rendelésnyi volumen mintegy 450 fő előfizető részéről érkezett be. A vonatkozó részletes beszámolót lásd: az Informatikai és tudományelemzési kutatási program című fejezetnél. (32-38.p.) Ugyancsak az információ korszerűsítése jegyében folytatódott a Könyvtár részvétele a különböző nemzetközi informatikai együttműködési programokban, mint amilyen az AISZ MISZON, vagy a CNRS-CDSH-val történő együttműködés, melynek eredményeképpen megjelent a "Science et Politique de la Recherche" c. számítógéppel előállított folyóirat null-széria száma. Ugyancsak megvalósításához közeledik a Könyvtár aktív közreműködésével működő Társadalomtudományi Információs Munkacsoport rendszertervének kialakítása, melynek keretében munkamegosztás alapján több társadalomtudományi könyvtár jelentős szerepet vállal az országos információs rendszer kiépítésében. A vonatkozó tervezet a Tudománypolitikai Bizottság elfogadta, a tervezet finanszírozásának megkezdése 1981.

Nem sikerült viszont lényeges előrehaladást tenni az adott pénzügyi feltételekhez történő jobb alkalmazkodást tekintő célkitűzésben. A külföldi beszerzések koordinálása és más hasonló módszerek érvényrejuttatása az ésszerűbb gazdálkodás érdekében a következő évek alig halasztható feladata marad.

Növekedtek a Könyvtár hagyományos szolgáltatásai. Mintegy 20.000 egységgel nagyobb volt a kölcsönzési forgalom. Változatlanul igen jónak tekinthető a Könyvtár használóinak megoszlása, az egyetemi hallgatókat is beleszámítva 20 % alatt marad a nem kifejezetten tudományos célú használók aránya, bár minden bizonynyal a 15 % -ot képviselő egyetemi hallgatók könyvtár-használatának jó része is tudományos jellegű. A legjellemzőbb könyvtárhasználati adatnak az tűnik, hogy 3 ezer beiratkozott olvasó kereken 160 ezer egységet használt, ami a Könyvtár-használat rendkívül magasfoku intenzitását mutatja. Az abszolút számokat természetesen meghatározza a rendkívül szűkös helybeni olvasási lehetőség (váltakoztatlanul 70 fő). Változatlanul jelentős az érdeklődés és ugyancsak az állomány használat-intenzitását mutatja a xerox-másolatok magas száma.

A Könyvtár az előzőekben vázolt tevékenységét általános jó munkahelyi légkörben végezte, amiben jelentős szerepe volt a társadalmi szervekkel való surlódásmentes együttműködésnek. A korábbi évek gyakorlatának megfelelően a Könyvtár vezetése minden hónapban osztályvezetői értekezletet tartott és minden héten igazgatósági értekezleteken vitatta meg az érdekeltekkel a folyamatban lévő fontosabb kérdéseket. Amiben nem történt előrehaladás az a személyzeti munka. E tekintetben mind adminisztratív vonatkozásban (munkaköri leírások elkészítése) mind pedig — és ez a lényeges — érdemi, a munkatársakkal történő foglalkozásban van még nem kevés tennivaló. Vannak olyan észrevételek, — és ez pozitívként könyvelhető el — hogy a Könyvtár munkatársai igénylik a Könyvtár vezetőivel történő rendszeresebb személyes kapcsolatot.

Ami még az általános áttekintéshez kívánczik az az, hogy a Könyvtár alapvető hagyományos és nem-hagyományos szolgáltató tevékenységei mellett, ez utóbbiak károsodása nélkül tovább szilárdult az intézmény tudományos műhely jellege is. E kettő harmonikus fejlesztése — a szolgáltatásoké és a tudományos műhely jellegé — az elkövetkező években is meghatározó szerepű.

VOLKSERZÄHLUNGEN
DER NAMA UND DAMA
HERAUSGEGEBEN
UND ÜBERSETZT VON
SIGRID SCHMIDT

NORTH-HOLLAND PUBLISHING COMPANY, AMSTERDAM

III. MUNKAFOLYAMATOK ELEMZÉSE

ÁLLOMÁNYGYARAPÍTÁS, KIADVÁNYCSERE, ÁLLOMÁNY

1980-ban a könyvállomány gyarapodása volumenét tekintve a tavalyihoz képest azonos szinten mozgott. 1979-ben a gyarapodás 13.950 kötet, 1980-ban pedig 13.794 kötet volt. A gyarapodás 28% vételből, 42% cseréből, 23% kötelespéldányból származott, a fennmaradó 7% pedig ajándék, muzeális célra vett másodpéldányok és saját előállítású anyag volt. A gyarapodás szakok szerinti megoszlása — a gyűjtőkörnek megfelelő hangsúllyal — a szokásos arányokat érte el.

A gyarapodás kötettszáma az előző évhez képest alig változott, a könyvek forintértéke azonban lényegesen megnőtt. 1979-ben a könyvgyarapodás értéke 5,037.172.- Ft volt, 1980-ban a megközelítően hasonló kötetes gyarapodás 6,366.470.- Ft-ba került. Az értéknövekedés a nyugati kiadványok árai és a hazai importárak együttes emelkedéséből ered.

A könyvvásárlásra tervezett pénzösszeg az 1979. évvel azonos, azaz 2,800.000.- Ft volt. Az összeg felhasználására a Könyvtár 2,794.978.- Ft értékben adott fel rendelést. Beérkezett 3.453 kötet, melynek ára a vártnál egy millióval több, 3,841.754 Ft lett. A különbség az időközben bekövetkezett drágulásból származott, valamint abból, hogy a folyamatos reklamáció nem maradt hatástalan és így a vártnál több megrendelés teljesítésére került sor.

A rendelések szállítása az év folyamán egyenletes volt, de a könyvek beérkezési ideje továbbra is indokolatlanul hosszú, Európából 5-6 hónap, Amerikából 10-12 hónap, ami ugyancsak kedvezőtlenül hatott a beszerzésre biztosított keret tervszerű felhasználására.

A vétel mellett a cseretevékenység kulcsfontosságú forrása az állománygyarapító munkának. A Könyvtár 1980-ban 86 állam 1.624 intézményével állt kiadványcsere kapcsolatban. (L. 3/d, 3/e sz. táblázat) A tárgyévben az intézmény 42 új cserekapcsolatot létesített, s régebbi és újabb kapcsolatok révén 173 új cserébe érkező folyóirat ill. sorozat került nyilvántartásba. A cserében érkező és állományba vett könyvek száma 5.838 egység volt. A szocialista országokból beszerzendő könyvek csaknem teljes egészében a csere útján kerültek az állományba, s így a könyvcserének köszönhető, hogy a beszerzésre biztosított keret mintegy 95%-át a tőkés vonatkozású vásárlásokra lehetett fordítani. A nyugati cserepartnerekkel is igen gyümölcsöző a kapcsolat, rajtuk keresztül értékes anyag beszerzésére nyílik lehetőség, amire a vásárlási keretből nem nyílna mód.

A cserében 1980-ban beérkező könyvek száma összesen 8.471 kötet, amely megközelítően azonos az előző évi hasonló számadattal. Ugyancsak kevés eltéréssel azonos szinten mozog a cserében beérkező, de állományba nem kerülő kötetek száma. 1980-ban 2.633 kötet nem került feldolgozásra, mert annak ellenére, hogy

lehetőség szerint dezideráták útján jut el a Könyvtár igénye a partnerekhez, mégis a beérkezett anyag egy részét a gyűjtőkörbe nem tartozó természettudományi és műszaki irodalom teszi ki, mely szakintézeti és egyéb könyvtáraknak kerül ki-ajánlásra.

A nemzetközi kiadványcsere a Könyvtár folyóiratállomány gyarapítása szempontjából is nagy jelentőséggel bír. 1980-ban cserében 4.253 egység periodika érkezett, mely devizamentesen biztosítja a szükséges külföldi folyóiratok mintegy 80 % -át.

A kötelespéldány szolgáltatás, mint jelentős hazai beszerzési forrás, mind könyv, mind pedig folyóirat vonatkozásában a megszokott körülmények között folyt.

Az állománygyarapítással összefüggő járulékos munkák is az eddigi gyakorlatnak megfelelően alakultak. A Szerzeményezési Osztály ellátta a leltározást, e téren komoly munkaerő kiesés volt, de ennek ellenére a naplózott kötetek száma csak 156 kötetel volt kevesebb az előző évinél. 13.026 kötetet továbbított katalógizálásra, melyből rekatalógizált anyag 1.255 kötet volt, mennyiségileg hasonlóan az 1979. évi 1.288 kötethez. Duplumokból, főléspéldányokból 12 jegyzéken 4.971 kötet került kiajánlásra akadémiai és egyéb mintegy 100 intézménynek. A kiajánlás során 3.275 kötetre merült fel igény.

A Nemzetközi Csereszolgálat a csereigények lebonyolításán, az ezzel kapcsolatos széleskörű levelezésen (érkezett levél: 1.593 db, kiküldött levél: 1.352-db), a csere keretében a Könyvtár által kiküldött anyag expedálásán (13.474 kötet) kívül részt vett az intézmény nemzetközi jellegű feladatainak a megoldásában, a külföldi vendégek programjának a megszervezésében, valamint a saját munkatársak külföldi útjainak az előkészítésében.

A különgyűjtemények szerzeményezési munkája szervesen kapcsolódik az eddig vázolt gyarapítási munkákhoz.

A Folyóirattár 1980 folyamán vétel útján 10 új folyóirattal és 1.075 folyóirat-egységgel növekedett. A pénzügyi problémák a folyóiratszámok kiegyenlítése terén is komoly gondot okoztak. Nehezítették a folyamatos munkát a Kultura ügyintézésével kapcsolatos problémák. A Kulturával való együttműködés javítása, a vitás kérdések tisztázása érdekében folyamatos levelezés folyt, de az elért eredmény nincs arányban a ráfordított munkával. A vétel útján beszerzett folyóiratokkal kapcsolatban 131 reklamálás továbbítására került sor.

1980-ban a vételben érkező 1.075 egység periodikán és a 4.253 egység cserében érkező anyagon kívül, kötelespéldányból 616, ajándék útján pedig 74 egységgel növekedett a folyóiratállomány.

Duplum és főléspéldány kiajánlás keretében 925 egység periodika került akadémiai és egyéb intézményekhez.

A Kézirattár az év folyamán kiemelkedő értékű és fontosságú hagyatékokat, levelezéseket vásárolt. Birtokába jutottak Kaffka Margit Nemestóti Szabó Hedvighez írt levelei, Erdélyi József hagyatékának befejező része, Alexits György hagyatéka, Bisztray Gyula hagyatékának további része, Bibó István hagyatéka, Szabó Dezsővel kapcsolatos dokumentumok és visszaemlékezések, Kun Imre művészeti levelezésének egy része.

Ajándékozás útján kerültek a Kézirattárba Trencsényi-Waldapfel Imre műveinek kéziratai, Vincze Flóra emlékiratai, Erdey-Gruz Tibor kéziratosa hagyatéka, Szörényi Imre hagyatéka.

A Régi Könyvek Gyűjteménye beszerzéseiből külön említést érdemel vétel útján a Könyvtár birtokába került következő művek:

Bocatus, Johannes: Oratio Dominica. Kassa, 1614. (SZK II.357.)

Ovidius Opera. Lipsiae, 1582.

valamint az ajándékba kapott jelentősebb kiadványokból az alábbi néhány kötet:

Hortus sanitatis. Strassburg, 1517.

Mattioli, Pietro: Herbarz. Praga, 1562.

Goclenius, R.: Problemata. Marburg, 1602.

Perkinsus, G.: Problema. Hannover, 1604.

A Kézirattár gyűjteménye 22.105 egységgel, a Régi Könyvek Gyűjteménye pedig 357 kötettel gyarapodott.

A Keleti Gyűjtemény elmúlt évi kiemelkedő beszerzéseként említhető anyag a 190.000 forintért megvásárolt arabisztikai Germanus-gyűjtemény, valamint a Japan Foundation 2.500 US \$ értékben, ajándékként beérkezett könyvanyaga. A Könyvtár gyűjtőkori szempontjainak figyelembevételével az orientalisztikai anyag beszerzésére mind könyv, mind folyóirat vonatkozásában az eddigi évekhez hasonlóan nagy hangsúly esett.

A Reprográfiai Osztály állománygyarapító munkája során 520 mű mikrofilmje került állományba, ebből 463 mű saját előállítású mikrofilm. Ezek a mikrofilmek részben az MTA Könyvtár Kézirattárának, a Keleti Gyűjteményének, az Akadémiai Levéltárnak az anyagából készültek, részben pedig átkölcsönzött anyagokból mint pl. az Esztergomi Főszékesegyházi Könyvtár kéziratosa anyaga alapján kerültek mikrofilmezésre.

Vásárlás, csere és ajándék útján 57 mű mikrofilmjével gyarapodott az állomány. A gyarapítás többségében véve tudományos kutatómunkához igényelt kézirat, pl. a Vatikánból, Modenából, Bécsből, Isztanbulból, Salzburgból, Pozsonyból beszerzett mikrofilmek. Megnehezíti a külföldi mikrofilmek beszerzését a film és fotoanyagok árának nagyarányu emelkedése.

A Könyvtár 1980. évi állománygyarapodásának, cseretevékenységének részletes adatait a 3/a-f számú táblázatok összegezik.

A gyarapítással foglalkozó részlegek együttes állományépítő munkája egyik biztosítéka annak, hogy a Könyvtár a tudományos életben, a hazai információs rendszerben megfelelően el tudja látni a ráháruló feladatokat.

A Könyvtár állománya 1980. december 31-én a következő volt:

863.913 kötet könyv
232.973 kötet periodika
445.401 kézirat
<u>18.579 mikrofilm</u>

Összesen: 1,560.866 egység

A Könyvtár állományával kapcsolatban említésre méltó, hogy az év folyamán két olyan facsimile kiadásra került sor, melyeknek eredeti példányai az MTA

Könyvtár tulajdonában vannak. A Helikon könyvkiadó hasonló kiadásban 1980-ban kiadta a Keleti Gyűjtemény Kaufmann-féle gyűjteményének a legpompásabb héber kódexét, a Májmuni-kódexet. A bevezető tanulmány, a kódex legszebb lapjainak válogatása Scheiber Sándor munkája, a kiadványhoz a művészettörténeti tanulmányt és a képmagyarázatokat a magyar származású francia művészettörténész Sed-Rajna Gabriella írta.

A Kézirattár egyik értékes darabjának a facsimile kiadására az Akadémiai Kiadó és a Magyar Helikon közösen vállalkozott. Megjelentették Batsányi János' poétai munkái c. kéziratos kötet anyagát Szántó Tibor gondozásában, Keresztury Dezső előszavával.

FELDOLGOZÁS

Az év folyamán a feldolgozó munka menete kiegyenlített volt, a teljes feldolgozó szalagon 12.106 mű futott keresztül. A cimleírások száma 12.350, a szakozásoké pedig 12.272 volt. Ezen keretek között biztosítható volt az új könyvek késedelem nélküli katalógizálása. 1.437 mű rekatalógizálása történt meg, s a rekatalógizálási munka keretében megoldódott annak a régi keleti anyagnak a feldolgozása, amelynek különböző nehézségek miatt elhúzódott a cimleírása.

A katalógizálás járulékos munkáival kapcsolatban — különböző személyi változások ellenére — sikerült felszámolni az előző évről fennmaradt cédulasokszorozási lemaradást. A sokszorozott tételek száma 15.804 db volt.

A katalógusszerkesztési munkák megszokott rendben folytak, a központi könyvkatalógusokba 91.535 cédula került besorolásra. A szakkatalógus vonatkozásában 116 fiók anyaga részletesebb szerkesztési elvek alapján került rendezésre.

1980 folyamán befejeződtek a tavaly megkezdett, állományrevízióból származó javítások. Mindenekelőtt a revízió során kiemelt és külön raktározott 210 könyv katalógusokban való javítása, őrlappótlása, átszámozása került elintézésre. Ezt követően további 953 tétel került sorra, megtörténtek a kívánt javítások s az Olvasószolgálat bevonásával rendezésre kerültek az olvasótermi kézikönyvtárban, a kölcsönzési nyilvántartásban talált anyagokkal kapcsolatos problémák. Az év utolsó negyedében megkezdődött az állományrevízió során nyilvánvalóvá vált hiányok katalóguscéduláinak a katalógusokból való kiszedése. Az év végéig 500 mű kiiktatása történt meg.

A katalógusszerkesztési munka során, a felismert hibák javítása kapcsán 401 tétel katalóguscédula cseréjére, valamint további 478 cím csere nélküli korrekciójára került sor. Folytatódott a füzetes könyvek teljessé váló köteteinek a kötetési munkája, összekapcsolva ezt a megfelelő katalóguscédula javításokkal.

A Folyóirattár feldolgozó munkája során 130 új címfelvétel készült, s közel ennyi folyóiratnak a szakozása történt meg. A retrospektív feldolgozó munka során az 1979-ben feldolgozott 225 új kötet felvételével szemben 1980-ban 2.027 kötet új felvétele készült el, ami 130 féle (cím) periodika retrospektív feldolgozását jelentette.

Az új felvételek mellett 1.729 esetben történt meg a szükséges adatoknak a hozzáírása. A feldolgozó munka 1980 folyamán 1979-hez viszonyítva közel tizszeresére növekedett. A részczes folyóiratok közül 524 db folyóiratot továbbított az osztály feldolgozásra. Mintegy 800 katalóguscédula megírása és a különböző katalógusokba való beosztása történt meg. Az osztály a KC-hez 3.512 bejelentést továbbított.

A Kézirattár folytatta a RAL iratok rendezését és mutatózását. Befejeződött a Ranschburg-hagyaték katalógizálása és naplózása. Megkezdődött a Dufka Ákos-hagyaték, folytatódott a Veres Péter-hagyaték rendezése. Befejeződött a Zolnai Gyula és Béla hagyaték, valamint a Szádeczky-hagyaték rendezése és megindult a katalógizálásuk.

Elkészült az 1975-1979 között megvédett doktori és kandidátusi disszertációk jegyzéke és nyomdai kiadásra való előkészítése.

A Régi Könyvek Gyűjteménye együttesen 678 kötet antikvának és egyéb régi könyvnek a naplózását és katalógizálását végezte el. Folytatódott a kötéskatalógus munkája, befejeződött a Régi Magyar I. 8-r. anyag feldolgozása.

A Keleti Gyűjtemény feldolgozó munkája során 1.100 mű feldolgozására, címleírására, szakozására került sor. A katalógus 5.000 új katalóguscédulával bővült. A folyóiratok feldolgozása a beérkezéseknek megfelelően folyamatos volt.

A Reprográfiai Osztály a mikrofilmeket egyidejűleg az állománybavétellel feldolgozta, megtörtént a felvételeknek a katalógusba való beosztása és tovább bővült a képkatalógus anyaga.

A feldolgozó munka számadatait a 4/a-b sz. táblázatok tartalmazzák. A Könyvtár törekszik arra, hogy a feldolgozási és katalógusépítő munkája során értékes állományát minél differenciáltabban tárja fel és tegye azt használhatóvá a kutatók részére.

OLVASÓSZOLGÁLAT

Az olvasószolgálati munkát a központi Olvasószolgálat és különgyűjtemények olvasószolgálatai együttesen látták el. A Könyvtár beiratkozott olvasóinak a száma a központi Olvasószolgálatnál 2.296 fő, a különgyűjteményeknél pedig 1.002 fő, tehát összesen 3.298 fő. A használók foglalkozás szerinti megoszlására az 5/b sz. táblázat nyújt felvilágosítást.

A szolgáltatási alkalmak száma a központi Olvasószolgálatnál és a különgyűjteményeknél egyaránt emelkedő tendenciát mutat. Különösen szembeszökő a központi Olvasószolgálatnak, valamint a Folyóirattárnak a helybenolvasást igénybevevő kutatókra vonatkozó számadatainak a növekedése. (L. 5/c táblázat) A szolgáltatási alkalmak növekedésével természetesen együttjárt az állományhasználatnak a növekedése. (L. 5/d táblázat) A használt egységek száma könyv, folyóirat, kézirat, mikrofilm vonatkozásában egyaránt jelentős emelkedést mutat az 1979. év forgalmához képest és ehhez még hozzájárul ugyancsak a használat fogalmához kapcsolódó xeroxozási és fotozási alkalmak számának növekedése.

Az állományhasználat emelkedésének két összetevője van, az egyik a helybenolvasás, a másik pedig a kölcsönzések számának növekedése. Egyaránt emelkedett a kölcsönzést igénybevevő olvasók száma és a kölcsönvett dokumentumok mennyisége. (L. 5/c-d táblázat) A kölcsönzési forgalom megnövekedésére mutat az a körülmény is, hogy egyes szakokban, különösen a nyelv- és irodalomtudomány körébe tartozó, már kikölcsönzött könyvekre többszörös előjegyzés van, így előfordul, hogy vidéki egyetemi és főiskolai könyvtárak kölcsönzési igényei csak hónapok múlva teljesíthetők. A megnövekedett kölcsönzési forgalomból az a következtetés is levonható, hogy a nagy arányban dráguló külföldi dokumentumokat az egyes könyvtárak egyre szűkösebb keretek között tudják az olvasók számára beszerezni, s a hiányzó kiadványokat kölcsönzés útján próbálják pótolni. Erre az összefüggésre mutat a könyvtárközi kölcsönzés adatait összefoglaló 5/e számú táblázat.

A könyvtárközi kölcsönzés során belföldi viszonylatban a kölcsönadott művek száma nőtt jelentősen, külföldi viszonylatban pedig a kölcsönkért kötetek számának emelkedése figyelhető meg. A Könyvtár igyekszik az ország állományában fel nem lelhető kiadványokat a jelentkező igény esetén megszerezni. Az intézmény széleskörű kölcsönzési kapcsolatokat épített ki az elmúlt évek során, amely munkát előnyösen befolyásolták a kiterjedt cserekapcsolatok is. A Könyvtár legnagyobb külföldi kölcsönző partnerei között megemlítendő az Österreichische Nationalbibliothek, a párizsi Bibliothèque Nationale, a müncheni Bayerische Staatsbibliothek, a British Lending Library, az uppsalai Universitetsbiblioteket, a Bibliothèque Royale de Belgique, a prágai Slovanska Knihovna, a varsói Biblioteka Narodowa, a leningrádi Biblioteka Akademii Nauk, a moszkvai Lenin Könyvtár és mások.

A megnövekedett helybeni és könyvtárközi kölcsönzés számarányainak az emelkedése nagyobb arányú reklamáló munkát kívánna meg az eddigieknél. Az év folyamán 3,550 reklamálást küldött ki a központi Olvasószolgálat, és továbbfolyt a régi tartozások rendezésére irányuló reklamálás.

A könyvtári olvasószolgálat a helybenolvasás, a kölcsönzés, a xeroxozási lehetőségek mellett egyéb szolgáltatásokat is nyújt a Könyvtár használóinak. A központi Olvasószolgálat és a kölöngyűjtemények olvasószolgálati tájékoztatási szolgálatot is látnak el. Több ezer telefonhívást válaszolnak meg és ugyancsak felvilágosítást nyújtanak az olvasóknak a rövidebb időt igénylő kérdéseikre. A különleges szakismereteket igénylő területeken pedig az egyes különgyűjtemények adják meg a kutatóknak a kívánt tájékoztatást.

A könyvtár szerzeményeire való figyelemfelhívást célozza a figyelőkarton szolgálat, mely tovább bővült az elmúlt év során. Az Olvasószolgálati Osztály 902 témát figyelt rendszeresen az alábbi szakszerinti megoszlásban:

0 - 100	6 - 3
1 - 150	7 - 17
2 - 6	80 - 205
3 - 68	82 - 215
5 - 67	9 - 71

A figyelőkartonok öt alkalommal kerültek kiküldésre. Az anyag szétküldésének gyakoriságát — ha nem is mindenre kiterjesztve — hasznos lenne tovább növelni, ez az elkövetkezendő idő feladata lesz.

Ugyancsak a Könyvtár új beszerzéseiről nyújt információt az MTA Könyvtár Új Külföldi Gyarapodásainak Jegyzéke c. kiadvány, melynek a múlt évben megjelent 4 számát az Olvasószolgálat elküldte az érdekeltek számára. Folytatódott továbbá a folyóirat-tartalomjegyzék szolgáltatás.

A Könyvtár használatát a szűkös hely és raktár viszonyok előnytelenül befolyásolták, de remélhetően a folyamatban lévő tervek szerint idővel megoldódnak ezek a gondok.

ÁLLOMÁNYREVÍZIÓ, ÁLLOMÁNYVÉDELEM

A modern állománynak az 1977. évi állományrevíziójával kapcsolatos járulékos munkákról — mely nagy százalékban katalógusjavítási feladat — már esett szó. E mellett folytatódott a régi, 1950 előtti állományrész revíziója. Megtörtént a Schematismus és részben a Régészet szakok hiányainak a kiírása és a katalóguscédulák kiszedése. A megfelelő személyi feltételek biztosítása mellett a jövő feladata, hogy a kigyűjtött hiányoknak a különböző katalógusokban és nyilvántartásokban való ellenőrzése után egy végleges hiányjegyzék készüljön.

A megnövekedett helybenolvasási és kölcsönzési forgalommal párhuzamban fokozottabb gondot jelent az állományvédelem. A kötetzet az előírányzott terven felül végezte el a munkáját, melynek számszerű adataira az 5/f számú táblázat tér ki. Megindultak azok a kötetzeti munkák — ha szerény keretek között is — melyek az akadémiai hálózati könyvtárak kötetési gondjainak a megoldását célozzák. Ennek a munkának a további bővítésre azonban a jelenlegi munkahelyi körülmények között nem lehet gondolni. A kötetés mellett — kis mértékben ugyan — de restauráló munkák is folytak.

RAKTÁROZÁS

A törökbálinti Depo II területén lévő raktár részére a raktári berendezés egy részét leszállították, a berendezések felszerelésének a határideje 1981. június. Az állványzat felszerelését a világítási, a szellőző és fűtőberendezések felszerelése követi.

A székházban 1979 folyamán kialakított pinceraktárak 1979 végén és 1980 elején betelepítésre kerültek. Jóllehet a 80-90 fokos páratartalom nem volt megnyugtató, de a könyvek betelepítése a szorongató helyhiány miatt halaszthatatlan volt. A fűtési szezon befejezése után a kedvezőtlen klíma olyan fokot ért el, hogy a raktár belső helyiségének az alsó szintjén a könyvek penészedni kezdtek. A veszélyes helyzet megszüntetésére csak akkor nyílt lehetőség, amikor a szomszédos bérházban megürültek lakások, melynek egyikébe a veszélyeztetett könyvek nagy része elhelyezhető volt.

Az Újpesti-rakparton lévő raktárból az akadémiai tartalék folyóiratanyaga átkerült a Róbert Károly krt-i bérház pincéjében bérbevett, több helyiségből álló raktárba. Az Újpesti-rakparti raktárban felszabadult raktári férőhelyre akkor lesz szükség, ha aktuálissá válik a Duna-parti földszinti fronton lévő raktárnak a ki-telepítése és ennek helyén új munkahelyek létesítése.

Több más esetben is sor került nagyobb anyagtestek megmozgatására, hogy a raktári férőhely ez uton is kihasználhatóbb legyen.

TÁJÉKOZTATÁS, DOKUMENTÁCIÓ, INFORMÁCIÓ

Az olvasószolgálatl foglalkozó osztályoknak a helyszínen történő tájékoztatási munkájával párhuzamosan a hagyományos, általános tájékoztató munka a Tájékoztatási és Bibliográfiai osztály feladata. Az év folyamán az osztály 102 esetben adott írásos információt, 21 esetben pedig szóbeli ill. konzultációs jellegű felvilágosítást. A kérdések főleg az irodalomtudomány, történettudomány, tudáspolitikai, jelenkori eszméáramlatok, a kultúra területére és egyéb általános jellegű társadalomtudományi témákra terjedtek ki. Az információt kérők között a belföldi érdeklődők mellett számos külföldi intézmény és magánember szerepelt.

Az Akadémia tagjai munkásságának bibliográfiája, mint fontos tájékoztatási forrás az év folyamán 2.748 új tétellel gyarapodott. A mintegy 210 akadémiai tag bibliográfiai anyagának gyűjtése a nemzeti bibliográfiák, valamint a magyar folyóirat és könyvanyag átnézése alapján történt.

Az MTA főtitkári kollégiumának határozata értelmében folyamatosan gyűjtésre és feldolgozásra kerültek az akadémikusoknak a Könyvtárhoz eljuttatott külföldi publikációi.

Folytatódott a 20 éves multra visszatekintő tudományszervezési dokumentációs munka, melynek keretében megjelent a Tudományszervezési Tájékoztató 20. évfolyamának 1, 2, 3-4, 5, 6. száma, a hozzátartozó indexszel együtt, 950 példányban, 47,6 szerzői iv terjedelemben. Az elkészített referátumok, szemlék összesen 84 szerzői ivet tesznek ki, melyek részben a Tájékoztató hasábjain megjelentek, részben pedig a gyors tájékoztatás keretében kerültek felhasználásra. A 84 szerzői iv-ből 6,1 iv a belső, 77,9 iv pedig külső munkatársak összeállításai.

A bibliográfiai rovat 2.408 bibliográfiai tételt tartalmaz.

A tudományszervezési gyors tájékoztatás keretében akadémiai, állami és vezető pártszervek ill. azok vezetői 84 iv terjedelemben kaptak tájékoztatást.

Egyik központi témaként szerepeltek a Könyvtár munkájában az információellátással kapcsolatos kérdések. A Könyvtár képviselői aktív szerepet játszottak az országos tudományos információs rendszer kialakításában, a Társadalomtudományi Információs Munkacsoportnak (TIM) a társadalomtudományok hazai információs helyzetképét feltáró és elemző munkájában.

A társadalomtudományi információs rendszer kiépítésének általános kérdései közül napirenden szerepelt a külföldi társadalomtudományi referáló szolgáltatások

és ezek Magyarországon való elterjedésének és hozzáférhetőségének helyzete, a társadalomtudományi információs igény- és szükségletvizsgálatok módszertanával kapcsolatos vita, a számítógépes társadalomtudományi információs együttműködés tervére vonatkozó javaslat kidolgozása. Az országos szakközpontok helyzetképével és fejlesztési terveivel kapcsolatos program keretében sor került a hazai közgazdasági információs rendszer helyzetének a felmérésére és az ezzel kapcsolatos tervek és tennivalók megvitatására.

A természettudományok hazai információellátásának megszervezésében, a kitűzött program megvalósításában az év folyamán eredmények születtek. Konszolidálódott a Science Citation Index gépi szakirodalmi információs rendszer és szolgáltatás működése. Az 1980. évi kísérleti év jelentős tapasztalatokkal zárult. A munkáról szóló részletes beszámolót a jelentés Informatikai és tudományelemzési kutatási program c. fejezete tartalmazza. (L. 32-38.p.)

Az országos információs rendszerben vállalt szerep mellett nemzetközi viszonylatban is lát el feladatokat a Könyvtár a társadalomtudományi információs munka vonatkozásában. A Nemzetközi Társadalomtudományi Információs Rendszer, MISZON keretében folytatódott az együttműködés a rendszer megvalósítása és üzembehelyezése, a szervezeti életben való részvétel tekintetében. A közös kiadványok anyagához szemlékkel, referátumokkal, bibliográfiák összeállításával járult hozzá a Könyvtár. 11 referáló kötet részére 178 referátum és szemle került kiküldésre, 8 közös MISZON kiadvány jelent meg (L. 6/e táblázat) különböző aktuális témákban, ebből 5 témakötet, 3 pedig bibliográfiai kötet. A témakötetek közül "A tudományok kölcsönös kapcsolatai és az interdiszciplináris kutatások" c. témakötetet a Könyvtár koordinálta és szerkesztette.

A közös MISZON bibliográfiai kötetek, valamint az INION bibliográfiai sorozatai részére 1,228 annotált bibliográfiai tételt küldött az intézmény, valamint a készülőben lévő MISZON Booklet részére, mely a MISZON és a MISZON-ban részt vevő tagállamok kijelölt nemzeti szerveinek szervezetét, tevékenységét ismerteti, további kiegészítő anyagot és egy 300 tételes külföldi címlistát juttatott el a Könyvtár a kiadvány majdani terjesztéséhez.

A MISZON és INION kiadványok terjesztése során 102 magyar intézményhez jutottak el az érdeklődési körükbe tartozó kiadványok.

Az említett gyakorlati munkák mellett továbbfolyt a rendszer kiépítését, a kiépülő gépi adatbázis majdani működtetését, az együttműködés további kiszélesítését célzó tevékenység, melynek részleteire a jelentés a Könyvtár egyéb nemzetközi társadalomtudományi információs kapcsolataival együtt (ECSSID, CNRS-CDSH, INTERCONCEPT) a nemzetközi kapcsolatok című fejezetben tér ki.

HÁLÓZATI ÉS MÓDSZERTANI MUNKA

Az 50 akadémiai kutatóintézeti szakkönyvtárból, 31 természettudományi és 19 társadalomtudományi profilu gyűjteményből álló akadémiai könyvtári hálózat évi együttes gyarapodása 2.776 kötet könyv, 6.933 folyóirat egység és 2.156 egység

egyéb dokumentum volt. A hálózati könyvtárak összállománya 1980. december 31-én 1,319.490 könyvtári egység.

Az intézeti könyvtárak munkájának szervezése, összehangolása, felügyelete a Fejlesztési és Hálózati Szolgálat feladatkörébe tartozik. A Szolgálat ellenőrizte az országos és a saját központi nyilvántartásokhoz küldendő megfelelő adatszolgáltatást, gondoskodott az OSZK KC-nak a kötelező bejelentésről. Ellenőrizte és továbbította a PKHI-hez a tagkönyvtárak 1981. évre szóló külföldi folyóiratrendeléseit, valamint foglalkozott a könyvtárak nyugati könyvrendeléseinek a problémáival. Továbbfejlesztette a saját hálózati nyilvántartását és a hálózati statisztikai nyilvántartás rendjét.

Az év folyamán az osztály 45 intézeti könyvtárat látogatott meg, ahol megbeszélésre kerültek az időszerű könyvtárszervezeti, szakmai és módszertani kérdések. A könyvtárlátogatások során végzett felmérések alapján egyes kérdésekkel kapcsolatban mint pl. a nemzetközi cserekapcsolatok, könyvtárközi kölcsönzés, állományvédelem javaslatokat dolgozott ki.

Megtartotta a szokásos évi hálózati értekezletét, ahol az 1979. évről szóló könyvtárhálózati beszámolót Sárdy Péter előadása, majd annak vitája követte.

A Szolgálat szervezési, módszertani tevékenysége mellett képzési, továbbképzési feladatokat is ellátott. Javasolta az alapfoku könyvtárostanfolyam elvégzését, egyes esetekben speciális szakmai tanfolyamokon való részvételt szorgalmazott, a főiskolai vizsgára készülő könyvtárosoknak konzultációkat tartott.

Továbbképző előadásokat szervezett a könyvtárügy egészét érintő kérdésekről a következő előadókkal:

Sárdy Péter: Időszerű országos könyvtárügyi problémák.

Szántó Lajos: Tudománypolitika, kutatásszervezés időszerű feladatai.

Tompai Attila: A gazdasági vezetők és a könyvtárvezetők együttműködésének feltételei.

Zircz Péter: Az országos könyvtári szolgáltatások és fejlesztésük.

Duzs János: A hazai tudományos és műszaki információs rendszer helyzete és kapcsolatai az NTMIR-rel.

Papp István: A hazai könyvtári rendszer szerepe a szakirodalmi ellátásban.

Az előadásokon az akadémiai könyvtári hálózat munkatársain kívül részt vettek más országos szakkönyvtári hálózati központok meghívott vezetői is.

A Szolgálat tájékoztató tanulmányokat állított össze az Országos Könyvtárügyi Tanács Tájékoztatási és Szakkönyvtári tagozatának felkérésére az akadémiai könyvtári hálózat tevékenységéről, módszertani munkájáról és a hálózati központok által irányított szakirodalmi ellátásról és szolgáltatásokról.

REPROGRÁFIAI SZOLGÁLTATÁSOK

A Könyvtár szolgáltatásainak a sorában fontos szerepet játszik a reprográfia. A megrendelések teljesítése és jellege tekintetében a korábbi évekhez viszonyítva nem volt változás. Mikrofilmek teljes művekről, nyomtatványokról és kéziratokról készültek. Az illusztrációk, a képek, kéziratrészek, régi nyomtatványok, térképek reprodukciói 35 mm-es tekercsfilmfelvétel, 6x6 tekercsfilmfelvétel vagy 9x12 síkfilmfelvétel formájában került előállításra.

Folytatódott a Könyvtár állományát bemutató, a Könyvtár propagandáját célzó színes diafelvételek előállítása.

A fotolaboratórium mikrofilmen 45.030 felvételt készített külső megrendelők számára, 112.522 felvétel pedig a Könyvtár mikrofilm állományát növelte.

A gyorsmásoló(xerox) munka területén jelentős műszaki fejlesztésre került sor. A korábbi típusoknál nagyobb teljesítményű és automatikáját tekintve magasabb szintű új IBM Copier III típusú gyorsmásoló készülék beszerzésére nyílt lehetőség. A gép alkalmas a dokumentumok kicsinyítésére és kétoldalas másolatok előállítására is. Az új gép sok tekintetben tehermentesíti a régi IBM Copier II gépeket és a tíz évesnél idősebb Rank Xerox 720-t, amelyeknek karbantartása és üzemeltetése számos problémát okozott.

Az év folyamán közel 10.000 megrendelés készült el. A megrendelések jelentős része sürgős ügyviteli munka volt, elsősorban az MTA Hivatala és vezető szervei számára. A sürgős megrendelések gyors és pontos teljesítése jelentős teljesítménynek tekinthető.

Az összesen elkészült 955.355 db másolatból 500.079 az MTA szervei számára készült. A nagy példányszámu másolatok többsége a gyorsmásoló készülékek kimé-
lése céljából Rex Rotary sokszorosítógépen fólia sokszorosítással készült, összesen 3.704 fóliáról 311.591 db levonat. A reprográfiai szolgáltatásokat a 8.sz. táblázat részletezi.

TUDOMÁNYOS MUNKA, KIADVÁNYTEVÉKENYSÉG

A hagyományos könyvtári funkciók mellett, a rutin feladatok ellátásával párhuzamban az intézmény tudományos tevékenységet fejt ki. A munkatársak kutatásai alapján számottevő szakirodalmi, forrásfeltáró és tudománytörténeti kutatási eredmény látott napvilágot, jelentős volt a munkatársaknak a tudományos konferenciákon való részvétele és szereplése és különböző tudományos intézmények, bizottságok munkájában való közreműködése.

Az intézmény a tudományos munkát kutatónapok engedélyezésével segíti elő, 1980-ban összesen 33 munkatárs részesült kutatónapon kedvezményben. A kutatási témák számos területre kiterjedtek, megtalálhatók köztük az irodalomtudomány, nyelvtudomány, orientalisztika, klasszika-filológia, történelemtudomány, könyvtártan, dokumentáció, információ, tudománymetria, akadémia-történet és más tudományágak. A munkatársak publikációit a 12. számú táblázat sorolja fel tételesen, amelyből kitűnik, hogy a tudományos tevékenységet folytató munkatársak száma nem korlátozódik a kutatónapot élvezőkre, hanem azon túlmenően is születnek különböző tématerületeken eredmények, publikációk, tudományos előadások.

A kutatónapot élvező munkatársak kutatási témáiból csak néhány kiragadott példára tér ki a jelentés, amely témák 1980-ban befejeződtek illetve 1981-ben a lezárás állapotába kerülnek. Elkészült Büky Bélánénak a Könyvtár folyóiratállományával kapcsolatos használatelemzési tanulmánya, Balázs Péterné befejezte a környezetvédelmi kutatásszervezésről szóló témáját. Vitályos László összeállított egy kisebb levelezés-kötetet az Ady köréhez tartozó Steinfeld Nándor levelezéséből. Darabos Pálnak Hamvas Béláról szóló kismonográfiája és M. Kondor Viktória Batthyány-levelek közlésre való összeállítása befejezéshez közeledik. A textológiai munkák során Mikszáth Kálmán összes műveinek kritikai kiadásából a 37. kötet 1980-as impresszummal jelent meg, a 78. és 38. kötet kéziratát az év folyamán az Akadémiai Kiadóhoz leadták. E kötetek munkálataiban részt vett Rejtő István, Szabóné Garai Judit és S. Fürth Éva. Befejeződött Szöllősy László szerkesztésében az MTA Elnökségének 1950–1960 közötti tevékenységét bemutató adattár. Befejezéshez közeledik Fekete Györgyné összeállításában az MTA I. Oszt. Közleményei 1–25. kötetének a mutatója, Körmeny Kingának a Collegium Christi c. nagyobb tanulmánya és Tózsér Ágnes Petőfi nyelvének képzőstatisztikai elemzése. R. Marth Hilda egyetemi doktori disszertációján dolgozik, melynek tárgya a XX. századi mexikói irodalom, Bencze Lóránt pedig az eddig kutatott stilisztikai témából a kandidátusi disszertációját kívánja megírni 1981 folyamán.

A Könyvtár funkciórendszeréhez, a tudományos munkához harmonikusan kapcsolódik az intézmény kiadói tevékenysége.

Az év folyamán a Közlemények sorozatban megjelent Vitályos László–Orosz László: Ady-bibliográfia 1896–1977. c. mű 2. bővített kiadása. A Keleti Tanulmányok sorozatot Kakuk Zsuzsa szerkesztésében megjelent Kasantatarische Volkslieder c. kötet képviselte.

Folyamatosan megjelent a Tudományszervezési Tájékoztató 20. évfolyamának 1–6. száma.

Az Európai Társadalomtudományi Információs és Dokumentációs Együttműködés (ECSSID) publikációs fórumaként megjelenő ECSSID Bulletin-nek megjelent az 1980. évi 1, 2, 3–4. száma.

A Kőrösi Csoma Társasággal közös kiadásban látott napvilágot a Bulletin of the Csoma de Kőrös Symposium c. tibetisztikai folyóirat 1979. évi 1–2. száma.

A kiadványok részletes bibliográfiáját a 9. számú tábla tartalmazza.

A Könyvtár kiadásában megjelent munkák összesen 202,1 nyomdai ivet tesznek ki, melyből 124,8 ivnek szerkesztése és nyomása helyben történt, 45,1 iv belső szerkesztésű, de nyomása külső nyomdában történt, 11,8 iv külső szerkesztésben, de saját nyomdában készült, míg 20,4 ivnél az *Analecta Linguistica* esetében, a Könyvtár a szellemi kiadó szerepét töltötte be. A Könyvtár keretében szerkesztik a Scientometrics c. nemzetközi folyóiratot. Az ITKF kutatásairól egyébként ld. részletesen az Informatikai és tudományelemzési kutatási program (32–38. p.) fejezetet.

A nyomda összes oldalnyomásainak száma 1,871,100. Ebből 1,146,250 oldal képviseli a kiadványokat, a további 724,850 oldal pedig az ügyviteli nyomtatványokat.

Jóllehet a nyomda 1980. évi teljesítménye jóval meghaladta az 1979. évi oldalnyomások számát, az 1980-ban megjelent kiadványok mennyisége mégis mintegy

VITALYOS LÁSZLO - GROSZ LÁSZLO

ADY-BIBLIOGRAFIA
1896-1977

ADY ENDRE
ONALLOAN MEGJELENT MŰVEI
ÉS AZ ADY-IRODALOM

BUDAPEST • 1980

**Kasantatarische
Volkslieder**

Auf Grund der Sammlung
von Ignác Kúnos

herausgegeben von

Zsuzsa Kakuk

Budapest - 1980

60 nyomdai ivvel kevesebb az 1979. évinél. Ez a körülmény abból adódik, hogy az ügyviteli nyomtatványok mennyisége az előző évihez képest aránytalanul megnőtt. Míg 1979-ben az ügyviteli nyomtatványok oldalnyomása 228.890 volt, addig ez a szám 1980-ban 724.850-re emelkedett. Célszerű az ügyviteli nyomtatványok előállításának ill. beszerzésének egyéb lehetőségeit megvizsgálni a saját nyomdakapacitás kimérése végett.

NEMZETKÖZI KAPCSOLATOK

A Könyvtár mint nagy közgyűjtemény és az Akadémia információs központja több vonatkozásban részese a nemzetközi kulturális és tudományos életnek. Nemzetközi az állománya, nemzetközi kapcsolatai, cserekapcsolatai jelentős forrásai az állománygyarapításnak. A kiadványcsere kapcsán a külföldre juttatott kiadványokkal a Könyvtár kulturpolitikai, tudománypolitikai feladatokat is ellát. Az intézmény szolgáltatásai során is épít nemzetközi kapcsolataira, a nemzetközi kölcsönzés adta lehetőségekkel igyekszik az olvasói igényeket messzemenően kielégíteni. A dokumentumcserén kívül a nemzetközi együttműködés keretében nagy hangsúlyt kap az információcsere, továbbá a külföldi kapcsolatok kiterjednek a külföldi kutatók fogadására, a Könyvtár munkatársainak nemzetközi jellegű tevékenységére, nemzetközi konferenciákon, tanulmányutakon való részvételre, nemzetközi intézmények munkájában való részvételre.

Első helyen kell említeni a Könyvtár részvételét különböző nemzetközi együttműködésekben, melyeknek középpontjában az információszolgáltatással kapcsolatos problémák állnak. A Könyvtár mint a Nemzetközi Társadalomtudományi Információs Rendszer, MISZON kijelölt nemzeti szerve a MISZON 1980. évi munkaterve alapján folytatta tevékenységét. Részt vett a MISZON Rendszertanács V. ülésén Berlinben, amelyen a munkatársak közül Rózsa György vezetésével Gregorovicz Anikó és Biró Julia volt jelen. E tanácskozás témájaként szerepelt a MISZON tevékenység értékelése és a következő évek munkaterveinek kidolgozása, a társadalomtudományi információval kapcsolatos problémák, az információ feladatának, hatékonyságának a kérdései, a MISZON részvétele a társadalomtudományi információs és dokumentációs európai együttműködésben. E tanácskozás témájaként szerepelt továbbá a Vietnami SzK Társadalomtudományi Bizottságának nyújtandó információs közös segítségnyújtás, mely a vietnami társadalomtudományi információs rendszer kialakítását és fejlesztését segítené elő. A munka koordinálását az MTA Könyvtár vállalta magára, az ezzel kapcsolatos előkészítő munkák már folyamatban vannak.

Az elmúlt év szervezeti eseményeként említendő meg a MISZON kiadványügyi tanácskozása, melyre Budapesten 1980. októberében a Könyvtár előkészítésében és megrendezésében került sor.

A MISZON tevékenység kiemelt területe az Automatizált Információs Rendszer (AISZ) létrehozása. E program keretében, a Rendszer megvalósítása és üzembehelyezése érdekében nemzetközi tanácskozást hívtak össze Moszkvában, ahol sike-

rült a tagországoknak több fontos kérdésben közös nézőpontot kialakítani. Részletes tárgyalásra kerültek az automatizálás nyelvi, technikai és programellátási problémái. Az egy hónapos munkaértekezleten Biró Julia a Könyvtár munkatársa, valamint Dienes Gedeonné kiülő munkatárs (Országgyűlési Könyvtár) vett részt.

A kísérleti munkák keretében az INION-tól kapott közgazdaságtudományi szakirodalmi adatokat tartalmazó mágnesszalagok feldolgozására és szakértői véleményezésére került sor a Könyvtár részéről, és gondoskodott ennek a véleményezésnek az INION-hoz, valamint a MISZON kijelölt nemzeti szerveihez való eljuttatásáról. Ugyancsak a magyar fél véleményezte a MISZON AISZ nyelvi programjáról szóló metodikai utmutatásokat.

A prágai 1979. évi, a szerzeményezés koordinálásával foglalkozó tanácskozás határozata alapján sor került az egyes tagországok részéről a devizáért vásárolt társadalomtudományi periodikák jegyzékének összeállítására, és ezeknek a jegyzékeknek a kölcsönös cseréjére. Az akció lehetővé teszi az állománygyarapítás kedvezőbb összehangolását, az esetleges hiányoknak reprográfiai uton való pótlását. Ezt a társadalomtudományi periodikajegyzéket az év során a Könyvtár is összeállította.

Tevékenyen részt vett a Könyvtár a Kelet-Nyugat tudományos és kulturális együttműködés keretében létrejött Európai Társadalomtudományi Információs Együttműködés, ECSSID célkitűzéseinek a megvalósításában, a Kelet-Nyugat társadalomtudományi információcserének, az információk együttműködésnek a megszervezésében. A Könyvtár részt vett a szervezet munkacsoportjainak a tevékenységében.

1980. áprilisában került sor az ECSSID WG 4. munkacsoportjának ülésére Bad-Sarrow-ban (NDK) az NDK Tudományos Akadémiája Társadalomtudományi Információs Hivatalának a szervezésében, ahol a társadalomtudományi információs munkával kapcsolatos oktatási, továbbképzési problémákat vitatták meg különböző tagországok szakemberei, magyar részről Rózsa György vett részt az ülés munkájában.

Ugyancsak az ECSSID WG 4. munkacsoport ülésezett Jedlec-ben (LNK) 1980. szeptemberében, ahol az értekezlet az információs szakemberek továbbképzési rendszerének európai szintű összehangolását vitatta meg. A téma nemzetközi kidolgozásában a Könyvtár képviselőjében Molnár Imre kiülő munkatárs (FŐINFORM) vett részt. A kidolgozásra kerülő irányelvek felhasználhatók a hazai szakemberképzési program korszerűsítésében is.

Az európai országok mágnesszalagos információ-csere helyzetének értékelése és a további feladatok megvitatása volt a témája az ECSSID WG 3. munkacsoport szófiai, 1980. novemberében tartott értekezletének. Magyar részről Molnár Imre kiülő munkatárs vett részt, akit felkérték a témával kapcsolatban megjelenő "Report" társszerkesztésére, továbbá a témával kapcsolatban egy előadás megtartására.

Az automatizált információs rendszerek kompatibilitásával foglalkozott az ECSSID WG 3 szakértői testülete a Prágában 1980. szeptemberében összehívott értekezleten. Egyéni szakértőként az MTA Könyvtár képviselőjeként Dienes Gedeonné és Földi Tamás (MTA KICS) vett részt a megbeszélésen.

1980. augusztus 31-szeptember 2. között az ECSSID WG 1. munkacsoport ült össze Varsóban, ahol a Könyvtár munkatársa Fekete Györgyné vett részt a tanácskozáson. Az értekezlet megtárgyalta a dokumentáció-, az információcsere fejleszté-

sének, kiszélesítésének lehetőségeit, továbbá a használói szokások vizsgálatának a tanulmányozásával foglalkozott.

A Könyvtár vállalkozásában jelenik meg az ECSSID fórumaként az ECSSID Bulletin. Rózsa György a Bulletin főszerkesztőjeként jelen volt az ECSSID International Organising Committee bécsi ülésén 1980 októberében. Az IOC elismerőleg foglalt állást a kiadványról és a terjedelmének a későbbiekben való növelését javasolta.

Az 1979 tavaszán a párizsi Centre National de la Recherche Scientifique (CNRS) – Centre de Documentation Sciences Humaines (CDSH) és az MTA Könyvtár között létrejött megállapodás értelmében folytatódott a tudánypolitikai, társadalomtudományi információcserével kapcsolatos dokumentációs munka. A Könyvtár által küldött nemzetközi tudánypolitikai bibliográfia alapján a CDSH 1980 folyamán megjelentette a tervezett közös dokumentációs folyóirat próbaszámát "Science et Politique de la Recherche" címmel.

A tudánypolitikai próbaszám értékelésére, megfelelő előkészítő és felmérő munka után a CDSH egy értekezletet hívott össze 1980 novemberében, ahol részt vett a CNRS Társadalomtudományi Igazgatóság képviselője, a CDSH részéről Prof. R. Brunet igazgató, valamint egyéb francia intézmények munkatársai. Magyar részről Rózsa György kapott meghívást az értekezletre, aki Prof. Jean Meyriat meghívására tartózkodott Párizsban. Megfigyelőként részt vett a tanácskozáson Fekete Gézané és Bujdosó Ernő, akik az értekezlettel egy időben kaptak konzultációra meghívást a Maison des Sciences de l'Homme-től az együttműködési program részleteinek a megbeszélésére.

Az értekezlet kitért a próbaszám tartalmi és formai értékelésére és a kiadvánnyal kapcsolatban várható felhasználói igényeknek a megvitatására. Végül is az értekezlet a közös kiadványt illetően pozitívan foglalt állást és ilyen értelemben került tovább az ügy végleges döntés céljából a megfelelő felsőbb francia szervekhez, mindenneelőtt a CNRS főigazgatóságához.

A kísérleti jelleggel indult együttműködési program – beleértve a magyar társadalomtudományi szakiródmű bibliográfiai anyag szolgáltatását is – tovább folytatódik, az együttműködés jövőjét illetően végleges döntésre, az együttműködés kölcsönösségi arányainak a lefektetésére egy későbbi időpontban kerül sor, amikor a CDSH közelmúltban hivatalba lépett új vezetése kellő tapasztalatokkal rendelkezik a CDSH és az MTAK között folyó kooperációs munka problémáiról, eredményeiről.

Az UNESCO-val kötött szerződés értelmében a Könyvtár kidolgozta Molnár Imre külső munkatárs szerzőségével az INTERCONCEPT nemzetközi terminológiai információs rendszere modelljét.

A Könyvtár szervezésében ez évben is kiküldésre került a Nemzetközi Társadalomtudományi Információs és Dokumentációs Bizottság, CIDSS folyóiratsorozataihoz, a Bibliographie Internationale des Sciences Sociales című, 4 szériában megjelenő kiadványaihoz az érintett szakterületek magyar bibliográfiai anyaga.

Az információ korszerűsítését, a számítógépes természetű tudományi szakirodalmi információs rendszer megteremtését és működtetését célzó akadémiai program keretében a Könyvtár folyamatos kapcsolatot tart fenn a philadelphiai Institute for Scientific Information-el (ISI), amely a megkötött szerződés alapján rendszeresen szállítja gépi adatbázisának, a Science Citation Index-nek a mágnesszalagjait. Előkészületben a tudásmetriai programok installálása az ISI szakembereinek részvételével.

Az előbbieken a nemzetközi információs együttműködés 1980. évi fejleményeinek az említése során szó esett azokról a külföldi kiküldetésekről is, amelyek ezek-kel a témákkal kapcsolatosak voltak. Ezen kívül azonban még megfelelő számban volt lehetőség arra, hogy a Könyvtár munkatársai a legkülönbözőbb témákban konferenciákon, tanulmányutakon vegyenek részt, részben meghívással, részben pedig akadémiai kiküldetés útján.

Rózsa György a Second World Symposium on International Documentation brüsszeli, 1980 júniusában tartott ülésén előadást nyújtott be "One some features of the documents of international intergovernmental organizations" címmel. Az EUSIDIC 1980 szeptemberi konferenciáján Bledben "Some criteria for the participation in the international exchange of information: a Hungarian view" címmel tartott előadást, majd 1980 novemberében részt vett Genfben a Népszövetség megalakulásának 60. évfordulója alkalmából rendezett tudományos ülésszakon.

Az Akademie der Wissenschaften der DDR Wissenschaftliches Informationszentrum meghívására vett részt Rejtő István egy tudományos szimpóziumon, ahol a nemzetközi szakirodalommal való ellátottság kérdését vitatták meg, hogy miként lehetséges a tőkés relációkból beszerzendő szakirodalom hatékony hasznosítása, tekintettel a gyors ütemben növekvő árakra és a szakirodalmi produktum mennyiségi növekedésére.

Domsa Károlyné meghívásnak eleget téve részt vett Boston Spaban a British Library Lending Division-ben tartott nemzetközi szemináriumon, melynek témája a kiadványok egyetemes hozzáférhetőségének, az UAP program vonatkozó részének, a könyvtárközi kölcsönzésnek a kérdése volt. E kérdéssel kapcsolatos nemzetközi szintű megállapodásokhoz elsőrangú érdeke fűződik a Könyvtárnak és az egész akadémiai kutatásnak.

Braun Tibor rendezőbizottsági tagként működött közre az "Evaluation in Science and Technology; Theory and Practice" címmel megrendezett dubrovnikai konferencián, ahol scientometriai témában kerekasztal megbeszélést vezetett. Ugyancsak ebben a témakörben került sor Braun Tibornak és Bujdosó Ernőnek a berlini útjára, aminek során részt vettek a III. NDK-SZU bilaterális, tudománymetodológiai kérdésekkel foglalkozó konferencián.

Assziriológiai aspiránsi témájában tartott előadást Vargyas Péter Párizsban a Rencontre Assyriologique Internationale 1980. évi ülésszakán.

Több irányú tapasztalatokkal zárult Rózsa György vietnami útja, melynek során konzultációt folytatott a VSZK Társadalomtudományi Tájékoztató Intézetének munkatársaival. Kölcsönösen megismerték egymás intézményének szervezeti felépítését, könyvtári és információs tevékenységét és megtárgyalták a két intézmény közötti együttműködés lehetőségeit. Konzultációk formájában került sor a társadalomtudományi információ koncepciójával, szervezetével, módszerével kapcsolatos kérdések megvitatására és a tapasztalatok átadására. Ennek az utnak az eredményeként került a vietnami intézet megsegítésének illetve a segítség összehangolásának a kérdése megfelelő MISZON fórumok és a szocialista országok akadémiai társadalomtudományi alelnökeinek prágai értekezlete elé.

Domsa Károlynének a British Library Lending Division-nak Boston Spaban tartott szemináriumához kapcsolódóan, az oxfordi Bodleian Library meghívása nyomán alkalma nyílt arra, hogy ezt a világhírű gyűjteménnyel rendelkező intézményt

megismerje, hogy mint régi cserepartnerekkel személyesen megbeszélje a kiadványcserével kapcsolatos problémákat, illetve, hogy újabb intézményekkel csere ügyben felvegye a kapcsolatot.

Ugyancsak a cseretevékenység bővítése, a kiadványcserében felmerülő problémák megbeszélése volt a célja Czékli Béla NDK-beli útjának, aki ez ügyben felkereste azokat a berlini és lipcei nagy tudományos közgyűjteményeket, amelyekkel a Könyvtár cserekapcsolatot tart fenn.

A Centre de Documentation Sciences Humaines-nel kötött együttműködési program párizsi megbeszéléseivel párhuzamban lehetőség nyílt arra, hogy Fekete Gézáné és Bujdosó Ernő megismerje ennek az egyik legnagyobb nemzetközi társadalomtudományi dokumentációs vállalkozásnak a szervezetét, munkáját és a 16 gépi adatbázisra alapuló szolgáltatásait. A szerzett tapasztalatok hasznosíthatók a dokumentációs munkában, valamint a Könyvtár informatikai programja során.

Rozsonдай Marianne az Österreichische Nationalbibliothek-ben folytatott könyvtörténeti kutatásokat a Könyvtár birtokában lévő bécsi eredetű ősnymtatványok kötéstábláival kapcsolatban.

Csapodi Csaba a magyar-olasz kulturális egyezmény keretében hungarikakutatás céljából töltött 4 hetet Firenzében, elsősorban a Biblioteca Laurenziana-ban.

F. Csanak Dórának a Szovjetunió-beli útja lehetőséget adott a legnagyobb társadalomtudományi könyvtárak kézirattárainak, régikönyvgyűjteményeinek és egyéb speciális kéziratgyűjtemények megismerésére.

A törökbálinti raktárépítkezés kapcsán került sor tapasztalatcserére Prágában a Csehszlovák Tudományos Akadémia Könyvtárában. Rejtő István és Vitályos László tanulmányozta a prágai könyvtár külső raktározási szisztémáját, a raktár létesítésével, betelepítésével és a kihelyezett anyagnak a központi könyvtár olvasói forgalmába való beillesztésének kérdését.

Kőrösiné Merkl Hildának skandinavisztikai jellegű 6 hetes norvégiai tanulmány-utra nyílt lehetősége, melynek során részt vett az oslói egyetem nemzetközi nyári egyetemén.

Mint levelező aspiráns járt Vargyas Péter két ízben Leningrádban, ahol a Keltakutató Intézet ókori keleti kabinetje jóváhagyásával elkészítette végleges munkatervét és hozzákezdett orientalisztikai témájának anyaggyűjtéséhez.

Wojtilla Gyula Indiában vállalt állást, a Delhi Egyetemre kapott meghívást 5 évre, ahol magyar tanárként működik és lehetősége nyílik az indológiai kutatásainak az elmélyítésére.

Az év folyamán akadémiai és egyéb kiküldetésben 21 fő 37 alkalommal összesen 420 napot töltött külföldön. (L. 10/a táblát)

A konferenciákon, a tanulmányutakon való részvétel lehetőséget adott a munkatársaknak arra, hogy megfelelő szakmai kérdések nemzetközi szintű megvitatásában részt vehessenek s egyes intézmények munkájának a megismerésével szakmai látókörüket tághíthassák.

A szakmai kapcsolatok ápolását, a Könyvtár gyűjteménye iránti érdeklődést jelenti az a számos külföldi látogató, könyvtáros szakemberek, kutatók, akik a Könyvtárat felkeresték. Az 1980. év látogatói közül csak kiragadott példaként említendő meg a külföldön élő magyar származású könyvtárosoknak a látogatása, akik

a számukra rendezett konferenciával kapcsolatos budapesti tartózkodásuk alatt meglátogatták az Akadémiai Könyvtárat. Többen közülük személyes munkakapcsolatban állnak a Könyvtárral, és lehetőség nyílt arra, hogy az őket érdeklő részeket vezetőivel problémáikat, javaslataikat, kívánságaikat megbeszéljék.

A különböző szaktudományok specialistái hosszabb, rövidebb ideig kutatás céljából keresik fel a Könyvtárat, ahol az alapgyűjtemény anyagát kívánják használni, vagy a speciális különgyűjtemények felbecsülhetetlen értékű anyaga alapján akarják kutatásaikat folytatni.

A Könyvtár 1980. évi látogatóinak névsorát a 10/b táblázat összegezi.

A Könyvtár nemzetközi kapcsolatainak sorában említendő meg a nemzetközi szervezetekben való tagsága. Intézményként tagja a Nemzetközi Dokumentációs Szövetségnek (FID), valamint az Orientalista Könyvtárosok Nemzetközi Szövetségének (IAOL). Az intézményi tagság mellett a Könyvtár számos munkatársa egyénileg tagja, szakértője, folyóiratszerkesztője, folyóiratszerkesztő bizottsági tagja különböző nemzetközi fórumoknak. A munkatársaknak a különböző nemzetközi szervezetekben való tagságát, a különböző testületek tevékenységében való részvételét a 11. számú táblázat foglalja össze.

AKADÉMIAI LEVÉLTÁR

A Levéltár 1980. évi munkáját az előre meghatározott munkatervi feladatok és a jelentkező napi igények alapján végezte. Folytatta az Akadémia különböző hivatali szervei és intézményei iratanyagának begyűjtését és azok rendezését, levéltári feldolgozását, valamint a kutatók kiszolgálását. Gyarapította különgyűjteményeit, archiválta fénykép- és hanganyagát, végezte az információs szolgáltatást, és ellátta a működésével kapcsolatos szervezési és raktározási feladatokat.

Az olvasószolgálati munka jelentős részét az akadémiai intézmények által korábban átadott iratanyagoknak kérésre való visszakeresése, rendelkezésre bocsátása és reponálása képezte. Az igények kielégítése maradéktalan volt.

A levéltári állomány 1980. december 31-i állapot szerint: iratanyag 1052.08 fm, fényképanyag 8.785 db, hanganyag 877 óra (280 db tekercs, 504 felvétel).

Jelentőségénél fogva említést érdemel az 1980 októberében Zalaegerszegen a Művelődési Minisztérium szervezésében megtartott levéltári igazgatók és vezetők országos értekezlete, amely a VI. ötéves tervvel összefüggésben körvonalazta a soron következő levéltári feladatokat és elvi koordináló utmutatást adott az általános és a szaklevéltárak további tevékenységéhez.

A Levéltár gyűjtötte és rendezte az előző évekhez hasonlóan az akadémiai társadalomtudományi kutatásjelentéseket.

KÖZÉPKORI HUNGARICUM-KUTATÁSI PROGRAM

A Könyvtár keretében több olyan munkaközösség tevékenykedik, melynek működéséhez a rendes költségvetésen kívül a központi kutatási alapjából az Akadémia meghatározott célra és időre szerződéses alapon anyagi támogatást nyújt. Az első ilyen munkacsoport az 1978 második felében alakult Középkori Hungaricum-Kutató-csoport, melynek célja a történelmi és kulturális emlékeink feltárását célzó munka keretében a magyarországi eredetű, illetve magyar vonatkozású középkori kódexek és nyomtatott művek felkutatása. A kódexkatalógusok alapján megtörtént azoknak a kódexeknek a leírása, melyek magyar vonatkozásuk miatt a kutatás alapjául szolgálhatnak. E munkálatok során átnézésre került 287 kötetkatalógus, több mint 300 kötet folyóirat és néhány közgyűjteményben őrzött speciális hagyaték. A munka eredményeként elkészült 711 végleges, 319 ideiglenes cédula, valamint elveszett könyvekre vonatkozó adatokat tartalmazó 1,030 cédula, összesen tehát 2,060 tétel.

A munkacsoport 3 munkatársból áll. Az év folyamán Csapodi Csaba, a munkacsoport vezetője e kutatásokkal kapcsolatban négyhetes olasz tanulmányuton vett részt.

A munka gyorsabb előrehaladását gátolja megfelelő nyelvismerettel (középkori latin) rendelkező szakemberek hiánya.

INFORMATIKAI ÉS TUDOMÁNYELEMZÉSI KUTATÁSI PROGRAM

Az MTA Könyvtárának 1980. évre kitűzött programjának megfelelően konszolidálódott a természettudományi gépi szakirodalmi információs rendszer és szolgáltatás működése. Ezt az e célra létrehozott Főosztály (ITKF) látja el. A rendszer installálása az ISI három szakemberének mintegy egy hónapos részvételével az év márciusában megtörtént. Széleskörű ismertetési kampány és kísérleti szolgáltatás keretében a rendszer az ország kutatási- és fejlesztési szakembereinek térítésmentesen állt rendelkezésére és az év utolsó negyedében megtörtént az áttérés előkészítése a kísérletiről (ingyenes) az 1981. januárjától kezdődő üzemszerű, térítéses szolgáltatásra. Rendkívül szerény keretek között és járulékosan megkezdődött a gépi szakirodalmi információs szolgáltatás néhány társadalomtudományi témakörben is. Elkezdte rendszeresen működését és számos olvasó szakirodalmi visszakeresési igényét elégítette ki a Könyvtár informatikai olvasóterme. Ennek különösen a társadalomtudományi és a humán területeken van és lesz jelentősége.

A gépi szakirodalmi rendszer ismertetése azt a célt szolgálta, hogy az akadémikusok, levelező tagok, tudományok doktorai, továbbá a felsőoktatási intézmények, kutatóhelyek és termelő üzemek érdeklődését felkeltsék a szolgáltatások iránt. Ezt a célt szolgálták a hazai sajtóban közzétett népszerűsítő cikkek (pl. Orvosi Hetilap, Könyvtári Figyelő).

Az egészségügyi terület részére az OOKDK-val való együttműködésben összesen 3000 ismertető anyag került szétküldésre. Ezek az ismertetők részben leírások, részben kísérleti jellegű standard témafigyelők (ASCATOPICS) voltak.

1. táblázat

Ismertető tevékenység:

Célja	Az ismertető anyagokat kapták	Fő
A/ A gépi SCI szolgáltatások megismertetése	Természettudományokkal foglalkozók: 1./ akadémiai rendes és levelező tagok 2./ tudományok doktorai 3./ akadémiai intézmények vezetői 4./ akadémiai és egyetemi könyvtárhálózat 5./ egyetemek vezetői	
	Összesen:	1.200
B/ Az informatikai olvasóterem természet- és társadalomtudományi indexek ⁺ rendszerének megismertetése	Az A/ 1-5. pontoknak megfelelően, de a természet- és társadalomtudományok területén egyaránt, továbbá országos hatáskörű könyvtárak	
	Összesen:	1.800

⁺ Science Citation Index, Social Science Citation Index, Arts and Humanities Citation Index, Index to Scientific Reviews, Index to Scientific and Technical Proceedings, Index to Social Sciences and Humanities Proceedings, Index to Book Reviews in the Sciences.

A 3000 ismertetésre 1118 (a címzettek 37 % -a) igénylés érkezett.

2. táblázat

A térítésmentes gépi szakirodalmi információs szolgáltatásokat igénylő személyek számának alakulása:

Hónap	Összes fő	Növekmény fő
1979. december 31-ig	155	155
1980. január	382	227
február	617	235
március	741	124
április	864	123
május	939	75
június	958	19
július	1003	45
augusztus	1058	55
szeptember	1113	55
október	1118	5

3. táblázat

A gépi szakirodalomfigyelő szolgáltatásokat igénybevevő személyek főhatóságok szerinti megoszlása:

Főhatóság	Felhasználó	
	fő	%
EGÉSZSÉGÜGYI MINISZTERIUM	49,6	
Egyetemek	228	20,4
Kórházak	171	15,3
Egyéb intézmények	141	12,6
Egyéni felhasználók	15	1,3
MTA KUTATÓINTÉZETEK	206	18,4
MŰVELŐDÉSI MINISZTERIUM	13,9	
Egyetemek	132	11,8
Főiskolák és egyéb oktatási intézmények	24	2,1
MEZŐGAZDASÁGI ÉS ÉLELMEZÉSÜGYI MINISZTERIUM	6,5	
Egyetemek	49	4,4
Kutatóintézetek	11	1,0
Egyéb intézmények	12	1,1
KÜLÖNBÖZŐ TÁRCÁK	11,6	
Üzemek, vállalatok	46	4,1
Kutatóintézetek	39	3,5
Egyéb	44	4,0
	1118 fő	100 %
		100 %

A heti gépi szakirodalmi szolgáltatás négyféle volt:

A/ Folyóirat tartalomjegyzék figyelés

(közel 3600 természettudományi és 160 társadalomtudományi folyóiratra vonatkozóan)

B/ Témafigyelés

1./ Nagyobb témakörök, u.n. standard profilok szerint:

ASCATOPICS (400 természettudományi és 41 társadalomtudományi témában)

2./ Személyes igények szerint: ASCA

C/ Publikációs tevékenység, ill. idézettség figyelése

Az angolszász "Science" fogalom több olyan téma területet is tartalmaz, amely Európában társadalomtudományrak számít. Ilyen módon lehetőség nyílt az A/ pontban 160 társadalomtudományi folyóirat figyelésére is.

A heti ASCATOPICS szalagok az ISI teljes, természettudományi és társadalomtudományi folyóiratbázisa (5200 folyóirat) alapján készülnek.

Ez lehetővé tette 41 társadalomtudományi témában is a szakirodalomfigyelést 122 fő társadalomtudós részére.

4. táblázat

ASCA (személyes témafigyelés, folyóirat tartalomjegyzék figyelés és idézettségfigyelés) és ASCATOPICS heti szolgáltatásokkal ellátott személyek számának alakulása:

Hónap	ASCA (fő)	ASCATOPICS (fő)
március	258	258
április	517	445
május	584	605
junius	722	783
julius	751	792
augusztus	766	788
szepember	837	844
október	883	845
november	883	837

5. táblázat

A beérkezett és teljesített gépi szakirodalmi információs igények típusonkénti megoszlása:

Informatikai szolgál- tás típusa	Igények száma	
	beérkezett	teljesített
ASCATOPICS (profil)	3836	1141
ASCA (profil)	514	374
Publikációs tevékenység és idézettségfigyelés (fő)	881	881
Folyóirat tartalomjegyzék figyelés (db)	6879	6879

Az ASCATOPICS témákból a szolgáltatást személyenként 1, legfeljebb 2 témára kellett a kísérleti időszakban korlátozni.

Az ASCA személyes témafigyelés gépi keresőprofiljainak elkészítése különösen munkaigényes. Ezért a profilszerkesztők számát három főről négyre kellett átmenetileg növelni. 374 új ASCA keresőprofil készült el, ebből 34 az OOKDK-val együttműködésben. A kapacitás korlátozottságára való tekintettel, elsősorban azon igénylők ASCA megrendelése maradt kielégítetlen, akik valamilyen másfajta szolgáltatást is igénybe vettek. Így 11 fő egynél több ASCA témafigyelési igényéből mindössze egyet, 13 fő ASCA igényei helyett más szolgáltatástípust kapott. Az OOKDK-hoz befutott nagy számú igény kielégítésénél is ez az elv érvényesült. 31 fő részére más szolgáltatás-típus került ajánlásra. Az OOKDK-ban ugyancsak fennálló korlátozott profilszerkesztői kapacitás miatt az ott igényelt 31 db ASCA-profil a kísérleti időszakban nem készülhetett el.

Az igényelt publikációs tevékenység és folyóirat tartalomjegyzék figyelések (közel 900 fő és 7000 folyóirat) maradéktalanul megtörténtek.

A jelentős szellemi és anyagi befektetés miatt a kísérleti időszakban az ASCA és az ASCATOPICS szolgáltatás hetenként váltakozva történt. A szolgáltatások összmenyiségéről néhány szemléltető adat:

számítógépre vitt összes kérdések száma:	26.314 db
felhasznált gépidő:	260 óra
kinyomtatott és szétküldött printer papír	111.200 oldal
postázott boríték	21.950 db
összes, feldolgozott descriptorok száma (indexing terms)	22,818.420 db

Az informatikai olvasótermet 390 alkalommal vették igénybe.

A térítésmentes kísérleti szolgáltatásról az 1981. évi térítéses szolgáltatásra való áttérés előkészítése 1980. augusztusában kezdődött. (A díjtételeket L. 6. táblázatban) A témafigyelésre megrendelhető témák száma az 1980. év során elkészített 200 db un. "Áthuzódó ASCA" témával bővült. A társadalomtudományok területén 41 ASCATOPICS-on és 160 folyóirat figyelésén kívül a pszichológia és a pszichiátria területén ASCA témát és idézettségfigyelést is lehet rendelni. Az 1981. évi szolgáltatás-kinálatot 1118 fő kísérleti felhasználói, továbbá nem akadémiai kutatóintézetek vezetői, tervező vállalatok, egyetemi tanszékek és egyéb oktatási intézmények kapták meg, további 1100 munkahelyen.

Nem értéktelen már itt jelezni az 1981. évi előfizetési adatokat, 1981. január 30-ig 407 fő (az értesítettek 18 %-a) fizetett elő a gépi szolgáltatásokra, mintegy 3,2 millió forint értékben. Ezek közül 217 fő már a kísérleti időszakban is igénybe vette a szolgáltatásokat.

6. táblázat

Á R J E G Y Z É K

az MTA Könyvtára Science Citation Index (SCI) Heti Gépi Szakirodalomfigyelő
Szolgáltatások 1981. évi előfizetéséhez

	Éves előfizetési ár Ft-ban
A./ <u>Folyóirat tartalomjegyzék figyelés</u>	
I. Átlagos folyóiratok	300.-/folyóirat
II. Kiemelt folyóiratok	500.-/folyóirat
Néhány nagyobb terjedelmű, gyakrabban megjelenő folyóirat tartalomjegyzékének figyelése több gépidőt, munkát, stb. igényel, ezért éves előfizetési ára is magasabb az un. átlagos folyóiratokénál.	
B./ <u>Témafigyelés</u>	
I. ASCATOPICS	4.500.-/profil
A természettudományokból kb. 400, a társadalomtudományokból 41	
II. ASCA	
1./ Uj ASCA téma	6.200.-/profil
2./ Áthuzódó ASCA	5.200.-/profil
Az 1980. év folyamán már futtatott ASCA témák	
C./ <u>Publikációs tevékenység-, ill. idézettségfigyelés</u>	
I. Szerzők és intézmények publikációs tevékenységének, ill. idézettségének figyelése	200.-/név
II. Megadott közlemény idézettségének figyelése	400.-/közlemény

Az ASCA/ASCATOPICS rendszer gépi üzemeltetését külön egység látta el (Számítástechnikai és Rendszerszervezési Csoport). A rendszert működtető software-ben fellépő és hibajelzést nem adó zavarok elhárítása is ide tartozik. Több, a munkát megkönnyítő kisegítő számítógépes program készült el. Felépítésre került a megrendelők személyes adatait tartalmazó gépi file, és programok készültek tartalmának különféle formában történő kiírására (pl. ellenőrző gépi listák, gépi nyomtatású postai címkék stb.) Elkészültek az ASCA/ASCATOPICS rendszer printoutjaihoz a kimutatásokat végző programok is.

A BMDP statisztikai programcsomaggal cluster analízist végeztek tudomány-elemzési vizsgálatokhoz.

A Tudánypolitikai Bizottság megbízásából elemzés készült a magyar természettudományi, orvosi, műszaki és mezőgazdasági kutatóintézetek 3 éves publikációs tevékenységéről. Ezt a "85 hazai kutatóintézet 1976-1978 közötti publikációs tevékenységének tudományometriai elemzése" c. kutatási jelentés tartalmazza (megjelent zártkörű terjesztésben 150 számozott példányban).

"Nemzetközi természettudományi folyóiratok szerkesztőbizottságának összetétele" témában kb. 300 nemzetközi természettudományi folyóirat szerkesztőbizottsága összetételének statisztikai elemzésével a tudományos publikálás "kapuőreinek" (gatekeepers) strukturáját, valamint a publikációs tevékenységben elfoglalt szerepének vizsgálata folyik.

Kidolgozás alatt áll a kutatók publikációs tevékenységének egy új matematikai modellje. Előkészítésben pedig az ISI software tudományometriai részének az 1981. I. negyedévében történő installálása.

Az MTA Főtitkára kezdeményezésére megtörténtek az első lépések az "MTA központi publikációs adatbank" felállítására.

Két jelentősebb tanulmány, ill. kötet összeállítása készült el. Az egyik "The Growth of Modern Analytical Chemistry as Reflected in the Statistical Evaluation of its Subject Literature" címmel az analitikai kémiai tudománymetria eddig elért eredményeit foglalja össze és az Egyesült Államok-beli "CRC Critical Reviews on Analytical Chemistry" c. folyóiratban jelenik meg 1981-ben. A másik "A tudomány, mint a mérés tárgya; Tudományometriai kutatás Magyarországon" a Könyvtár 1981-ben induló "Informatika és Tudományelemzés" című sorozatának első köteteként lát napvilágot. Az ITKF gondozásában jelent meg a szovjet V.V. Nalimov és Z.N. Mulcsenko Tudománymetria c. könyvének fordítása az Akadémiai Kiadó "Korunk Tudománya" c. sorozatában.

Az ITKF gondozásában szerkesztik a "Scientometrics" c. nemzetközi folyóiratot. 1980-ban 6 szám jelent meg, amelyek közül a 2. kötet 5-6. száma a "Science Indicators: Implications for Research and Policy" témából válogatott közleményeket tartalmazott.

MAGYAR TÖRTÉNETI NÉVTÁR PROGRAM

Ugyancsak az MTA központi kutatási alapjából támogatott kutatási téma munkálatai a tervezett források, elsősorban Szinnyei József: Magyar írók élete és munkái c. mű alapján, valamint Gulyás Pál életrajzi adattárának a felhasználásával folytak.

Az 1979 júliusában megkezdett adatgyűjtés alapján az anyag 1980 végén 30.346 nevet tartalmazott, s ezekhez a nevekhez 82.844 forrásadat tartozott. A feltárás során több mint 12.000 cédula készült azokról a személyekről, akiknek a korábbi életrajzi forrásokban adataik hiányosak voltak és azok kiegészítésre szorulnak.

E kutatással összefüggően egy közel féléves feltáró munkával esettanulmány készült Gulyás Pál befejezetlen életrajzi adattárának az MTA Könyvtár Kézirattárában cédulaformában őrzött anyagáról, azzal a céllal, hogy milyen formában lehetne az anyagot a tudományos kutatás számára szélesebb körben is hasznosítani.

1848–49. ÉVI SZABADSÁGHARC SAJTÓVISSZHANG PROGRAM

E témával foglalkozó akadémiai támogatásu munkaközösség tevékenységét 1980 márciusában kezdte meg.

Az évi munka a még előzetesen a centenáriumi idején gyűjtött anyagnak a rendezésére, feldolgozására irányult. A már összegyűjtött anyag fotomásolatokból, kigépett és kézzel kimásolt cikkekből áll. A szövegek feldolgozása nyelvterületenként indult meg. Feldolgozásra került 44 francia folyóirat teljes egészében kéziratossá cikkanyaga. A feldolgozó munka során számos szövegértelmezési probléma tisztázódott.

Az osztrák folyóiratokból gyűjtött anyag kéziratossá részekből, alig olvasható, rosszul gépett cikkekből és fotokópiákból áll. A válogatás 9 osztrák folyóirat alapján történt. Az anyagban szerepelnek az eseményekről rövid magyar tartalmi kivonatok is.

Az angol szövegek gyűjtése a fotokópián meglévő Daily News c. folyóiratról és az ugyancsak fotomásolatban rendelkezésre álló amerikai New York Daily Tribune alapján történt.

Az összegyűjtött anyag terjedelme 1149 oldal. A munka következő fázisa már a további gyűjtőmunkára a hiányok feltérképezésére irányul.

A KÖNYVTÁR SAJTÓVISSZHANGJA

A Könyvtár a magyar tudományos élet szerves részeként, mint a magyar kulturális múlt őrzője, mint a kutatás modern igényeinek a kielégítője, különböző vonatkozásban gyakran szerepelt a napisajtó, a folyóiratok hasábjain.

Az év folyamán a legnagyobb nyilvánosságot a gépi szakirodalmi információs rendszer bevezetésével és működtetésével kapcsolatos kérdések kapták. Több szakmai, szaktudományi folyóirat, a napisajtó foglalkozott ezzel a vállalkozással, hogy a szakemberekkel, a kutatókkal megismertessék a szolgáltatással kapcsolatos lehetőségeket, a lehetőségek ujszerűségét és mélységét.

A Könyvtár hagyományos szolgáltatásaival kapcsolatos vélemények is elhangzottak, a Könyvtár használói saját tapasztalataikat mondták el, hogy mit jelent számára a könyv, a könyvtár, s a könyvtárak között az Akadémiai Könyvtár gyűjteménye.

A Könyvtár muzeális értékeire való hivatkozás, azoknak részletes ismertetése gyakori eset a napisajtóban, a kulturális folyóiratok hasábjain. Főleg a Kézirattárban és a Keleti Gyűjteményben őrzött ritkaságok elevenedtek meg az olvasók előtt az egyes szerzők tolla nyomán, vagy a szó szoros értelmében a facsimile kiadások során. Az egyes kiadók jóvoltából a Könyvtár egyedi, felbecsülhetetlen értékei váltak így közkinccsé.

A Könyvtár kiadványtevékenységéről is több ízben szó esett, két önálló cikk foglalkozott a 20. évfolyamába lépett Tudományszervezési Tájékoztatóval, mely a tudománypolitika és tudományszervezés információs forrásaként szolgálta a magyar tudomány ügyét. A folyóiratok hasábjain a Könyvtár kiadványainak ismertetésére is több esetben sor került, nyilvánosságot kaptak a "Közlemények" valamint a "Budapest Oriental Reprints" c. sorozatok egyes darabjai.

A Keresztury Dezső akadémikus "Hires magyar könyvtárak" c. sorozatának utóhangjaként foglalkozott a sajtó a sorozat értékelésével, így került sor az Akadémiai Könyvtárat 1979. decemberében bemutató műsornak a felelevenítésére.

A Könyvtárról a napisajtóban, a folyóiratokban megjelent cikkanyag bibliográfiáját a 13. számú melléklet foglalja össze, e mellett se szeri se száma azoknak a cikkeknek, ismertetéseknek, olvasói leveleknek stb., amelyekben a Könyvtárra utalás történik. Ezeknek dokumentációját is gyűjti a Könyvtár.

IV. ADATOK ÉS TABLÁZATOK

1. GAZDÁLKODÁS

1/a Költségvetés

Rovat	Megnevezés	1979. évi tényleges felhasználás	1980. évi eredeti előirányzat	1980. évi módosított előirányzat	1980. évi tényleges felhasználás
01	Béralap	8.116.3	8.077.0	10.364.2	9.308.7
02	Egyéb sze- mélyi	990.9	795.0	1.948.5	1.506.1
03	Fenntartás	13.609.2	10.364.0	20.131.2	18.338.8
04	Működési kiadás	637.8	550.0	987.0	987.7
05	Beszerzés	3.437.2	3.200.0	4.606.0	4.603.8
06	Felujítás	277.0	-	330.5	330.5
		27.068.4	22.986.0	38.367.4	35.075.6

Az eredeti előirányzat részben saját hatáskörű előző évi maradványok miatt, részben pótvavadalom miatt az alábbiak szerint módosult:

	előző évi maradvány	póthitel	módosított előirányzat
Könyvtár	152.0	5.369.1	28.507.1
ITKF	1.031.9	7.394.0	8.425.9
Középkori forráskutatás	103.4	94.0	197.4
Magyar történeti névtár	49.5	128.0	177.5
1848-49. évi szabadságharc sajtóvisszhangja		200.0	200.0
Munkabér kiegészítés		529.0	529.0
Felujítás			330.5
			38.367.4

1/b Beruházás

1980. évben megkezdődött a törökbálinti raktár beruházása, illetve állványszerkezetének szerelése, valamint az Arany János u. 1.sz. ház lakásainak kiürítése és lakóinak új lakások biztosítása.

Tárgyévi beruházások pénzügyi teljesítése:

egyszámláról	99
Állami Fejlesztési Bank betétből	15.739
összesen:	15.838 e Ft

A beruházás témánként a következő:

Törökbálinti raktárberendezésre	9.110 e Ft
Egyéb kisebb beszerzésekre	
Róbert Károly krt. raktár állvány	129 "
Foto berendezési tárgyak, irattári állvány	72 "
Arany J. u. 1. tervpályázat	252 "
Arany J. u. 1. épületszanálás	6.176 "
ITKF részére szekrény	8 "
" számológép	50 "
" szalagtár	40 "
Könyvtár részére fototartozék	1 "
összesen:	15.838 e Ft

1/c Állóeszközök

Könyvjóvárással átvett eszközök:

KUTESZ-től	Kamera	91 e Ft
	IBM Copier III	2.050 "
Egyéb	Volga személygépkocsi	154 "
	Barkas személygépkocsi	104 "

Könyvjóváírással átadott eszközök:

	Barkas személygépkocsi	104 e Ft
Eladás:	Volga személygépkocsi	105 "

Állóeszköz leírás

Reprográfiai gépek	2 db	42.6 e Ft
Ügyviteltechnikai gép	1 "	5.3 "
Berendezési és felszerelési tárgyak	7 "	109.1 "
Raktárberendezés	2 "	11.1 "

1/d Felújítás

A székházban lévő foto és kötészeti helyiségek teljes felújítása	226.7 e Ft
Gépkocsicsere NISA vegyes rendeltetésű	103.7 "

2. SZEMÉLYZETI ADATOK

2/a Létszám

	főfoglalkozásuak				össze- sen fő
	állandó			időszaki	
	Könyvtár	Magy.kort.	ITKF	Könyvtár	
1980. jan. 1-én a létszám:	136	1	12	10	159
évközi belépés	6	-	12	7	25
évközi kilépés	9	-	5	9	23
1980. dec. 31-én a zárólétszám:	133	1	19	8	161

Részfoglalkozásuak
munkára alapján
visszaszámított lét-
száma 1980. dec. 31.

Részfoglalkozásuak
tényleges létszáma

12	2	14
25	4	29

2/b Végzettség, szakképzettség

(1980.dec.31-én állományban lévő főfoglalkozásuak)

Tudományos fokozat, iskolai végzettség	1979	1980
kandidátus	6	6
egyetemi, főiskolai végzettség	94	96
középiskolai végzettség	43	44
alsófoku iskolai végzettség	22	21
<u>Könyvtárosi szakképzettség</u>		
felsőfoku szakképzettség	51	36
középfoku szakképzettség	10	10
<u>Szakképzésben résztvevők</u>		
egyetemi képzésben különböző (nem könyvtári) szakon	3	2
felsőfoku iskolai képzésben	-	2
középfoku könyvtárosképzésben	-	-

2/c Besorolás, bérezés

Az 1980.dec.31-én állományban lévő főfoglalkozásuakból előbbre

sorolásban részesült 6 fő

átsorolva -

nyelvpótlékot kapott 1 fő

Egy főre jutó éves átlagbér 1980-ban

Könyvtár 57.916.- Ft

támogatott témák 61.631.- Ft

2/d Kitüntetés, jutalmazás

Kormánykitüntetésben részesült	-
Szocialista kulturáért kitüntetésben részesült	3 fő
Kiváló munkáért kitüntetést kapott	3 "
Elnöki-főtitkári dicséretben részesült	-
Igazgatói jutalomban részesült a törzs- gárda tagok jutalmazásával együtt	
Könyvtár	121 fő
ITKF	14 "
támogatott témák	1 "
összesen:	401.349. - Ft összegben
ebből:	191.449. - Ft bérmegetakarításból könyvtári tev.ter- hére
	209.900. - Ft jutalomkeret terhére
	140.500. - Ft Könyvtár
	69.400. -Ft támogatott témák terhére
Törzsgárda tagságért jutalomszabadságot kapott	13 fő
Jubileumi jutalomban részesült	6 "

3. ÁLLOMÁNY, GYARAPODÁS

Dokumentum	állomány 1979. XII. 31-én	1979. évi gyarapo- dás	1980. évi gyarapo- dás	állomány 1980. XII. 31-én
könyv	850.119	13.950	13.794	863.913
periodika	226.955	5.904	6.018	232.973
kézirat	423.296	11.664	22.105	445.401
mikrofilm	18.059	640	520	18.579
	1.518.429	32.158	42.437	1.560.866

3/a Gyarapodás szakok szerint

		%			
Szakcsoport		könyv		periodika	
		1979	1980	1979	1980
001	tudományszervezés	0,1	0,3	-	-
0.2	általános művek, val- lástörténet	5,7	5,6	17,7	11,9
1	filozófia, pszicho- lógia	3,7	3,5	4,8	2,8
3	társadalomtudományok	9,5	9,2	6,9	12
5	természettudományok	11,2	12,6	27,3	32,8
6	alkalmazott tudományok	4,0	4,2	7,0	6,4
7	művészetek	3,3	3,1	3,2	2,7
80	nyelvtudomány	5,9	7,6	6,7	8,9
809	orientalisztika	10,9	9,0	7,6	6,5
82	irodalomtudomány, szépirodalom	29,5	30,5	8,4	7,8
9	földrajz, régészet, történettudomány	16,2	14,4	10,4	8,2
		100,0	100,0	100,0	100,0

3/b Gyarapodás eredete

(egység)

	Magyarország		Szovjetunió		népi dem. or- szágok		egyéb külf.		Összesen	
	1979	1980	1979	1980	1979	1980	1979	1980	1979	1980
könyv	3.278	3.761	2.316	1.905	1.796	1.491	6.584	6.637	13.974	13.794
periodika	753	739	887	1.005	1.174	1.348	3.102	2.926	5.916	6.018
kézirat	11.664	22.105	-	-	-	-	-	-	11.664	22.105
mikrofilm	548	485	24	-	5	8	63	27	640	520
Összesen	16.243	27.090	3.227	2.910	2.975	2.847	9.749	9.590	32.194	42.437

3/c Gyarapodás módja

(egységek száma csökkenés nélkül)

	könyv		periodika		kézirat		mikrofilm		összesen	
	1979	1980	1979	1980	1979	1980	1979	1980	1979	1980
vétel	4.010	3.801	1.199	1.075	9.300	20.995	60	10	14.569	25.881
csere	6.323	5.838	4.023	4.253	-	-	31	27	10.377	10.118
kötelespéldány	2.680	3.129	607	616	-	-	-	-	3.287	3.745
ajándék	620	489	87	74	2.364	1.110	3	20	3.074	1.693
akad. kiadvány	276	464	-	-	-	-	-	-	276	464
saját előállítás	65	73	-	-	-	-	546	463	611	536
Összesen	13.974	13.794	5.916	6.018	11.664	22.105	640	520	32.194	42.437

3/d Nemzetközi kiadványcsere forgalma

Viszonylat	Kiadvány fajta ⁺	Küldött		Érkezett	
		1979	1980	1979	1980
Szovjetunió	könyv	739	723	3.348	2.956
	periodika	1.155	1.512	1.377	1.449
	mikrofilm	-	-	24	-
Népi demok- ratikus or- szágok	könyv	2.631	2.017	2.061	2.173
	periodika	2.606	2.562	1.363	1.585
	mikrofilm	2	1	2	9
Egyéb or- szágok	könyv	1.478	2.401	2.949	3.342
	periodika	3.749	3.867	2.215	2.144
	mikrofilm	10	18	3	13
Összesen	könyv	4.848	5.141	8.358	8.471
	periodika	7.510	7.941	4.955	5.178
	mikrofilm	12	19	29	22 ⁺⁺

+ kötet, évfolyam, ill. mű

++ továbbá 5 mű belföldi csere

3/e Nemzetközi kiadványcsere földrajzi megoszlása

Cserekapcsolatok 1979-ben 86 állam 1609 intézményével
1980-ban 86 állam 1624 intézményével

E u r ó p a

28 állam, 1166 intézmény

Albánia	2	Lengyelország	85
Anglia	72	Luxemburg	4
Ausztria	46	Malta	1
Belgium	49	NDK	48
Bulgária	6	NSzK	131
Csehszlovákia	40	Norvégia	11
Dánia	13	Olaszország	142
Finnország	26	Portugália	7
Franciaország	99	Románia	47
Görögország	15	Spanyolország	53
Hollandia	22	Svájc	37
Irország	5	Svédország	32
Izland	3	Szovjetunió	76
Jugoszlávia	90	Vatikán Állam	4

Ázsia

23 állam, 181 intézmény

Afganisztán	3	Koreai NDK	3
Banglades	1	Libanon	3
Burma	1	Mongólia	3
Ciprus	3	Oman	1
India	34	Pakisztán	1
Irak	4	Sikkim	1
Irán	4	Szingapur	1
Izrael	7	Sziria	3
Japán	83	Thaiföld	1
Jordánia	1	Törökország	13
Kína	6	Vietnami DK	3
Koreai Közt.	1		

Afrika

18 állam, 37 intézmény

Algéria	3	Marokkó	2
Angola	2	Nigéria	2
Dél-Afrikai Közt.	6	Szenegál	1
Egyiptom	5	Tanzánia	1
Elefántcsontpart	1	Tunézia	4
Etiópia	1	Uganda	1
Felső-Volta	1	Zaire	2
Ghana	1	Zambia	1
Guinea	1	Zimbabwe-Rhodesia	2

Amerika

15 állam, 219 intézmény

Argentina	10	Kolumbia	6
Bolivia	1	Kuba	9
Brazília	15	Mexico	5
Chile	5	Peru	3
Costa Rica	2	Puerto Rico	1
Ecuador	2	USA	134
Guyana	1	Venezuela	5
Kanada	20		

Ausztrália, Oceánia

2 állam, 21 intézmény

Ausztrália	17
Új Zéland	4

3/f Duplum és fölöspéldány kiajánlás

	1979	1980
könyv	1.446	3.275
periodika	932	925

4. FELDOLGOZÁS

4/a Könyvtári feltárás: címleírás, osztályozás

	címleírás		osztályozás	
	1979	1980	1979	1980
modern könyv (mű)	12.056	12.350	12.335	12.272
periodika (féle)	155	130	104	60
keleti könyv (mű)	1.100	1.100	1.100	1.100
keleti periodika	30	14	-	-
kézirat (db)	11.664	22.105	-	-
régi könyv (mű)	1.490	678	-	-
mikrofilm (mű)	708	520	-	-
periodikák retrospek- tív feldolg. (kötet)	1.887	3.756	-	-

4/b Katalógusépítés

	katalóguscédulák			
	sokszorosítása		gépelése	
	1979	1980	1979	1980
modern könyv	13.544	15.804	14.032	15.804
periodika	-	-	1.049	800
kézirat	-	-	2.431	5.620
régi könyv	1.300	1.200	-	-
mikrofilm	1.071	500	450	1.100

Katalóguscédulák besorolása

	1979	1980
központi könyvkatalógusokba	86.149	91.535
központi periodika "	1.049	800
kéziratkatalógusokba	9.000	6.111
régi könyvkatalógusba	5.954	4.808
keleti betűrendes katalógusba	2.000	5.000
mikrofilm	5.355	2.500

5. OLVASÓSZOLGÁLAT

5/a Könyvtár használói
(fő)

Beiratkozott olvasók száma	1979	1980
a Központi Olvasószolgálatnál	2.151	2.296
a különgyűjteményeknél	1.051	1.002
	3.202	3.298

5/b Használók foglalkozás szerinti megoszlása
%

a Központi Olvasószolgálatnál:	1979	1980
akadémikus, akadémiai levelező tag	3	3
egyetemi tanár, tudományok doktora, kandidátus	20	21
egyetemi oktató (docens, adjunktus, tanársegéd)	10	11
tudományos kutató, aspiráns	27	26
orvos, mérnök, pedagógus	2	2
szerkesztő, fordító, író, újságíró	7	7
könyvtári kutató	11	11
egyetemi hallgató	16	15
egyéb	4	4

5/c Szolgáltatási alkalmak

Dokumentumfajta	helybenolvasás		kölsönzés		összesen	
	1979	1980	1979	1980	1979	1980
modern könyv	16.490	18.220	15.048	15.217	31.538	33.437
periodika	6.465	7.200 ⁺	301	354	6.766	7.554
kézirat, régi könyv	2.364	2.457	92	62 ⁺⁺	2.456	2.519
keleti könyv, kézirat, periodika	2.750	2.848	1.700	1.910	4.450	4.758
mikrofilm	211	250	6	-	217	250
	28.280	30.975	17.147	17.543	45.427	48.518

+	periodika xeroxoztatási alkalmak száma	5.060
	fototztatási alkalmak száma	29
++	fototztatási alkalmak száma	136
	xeroxoztatási alkalmak száma	80

5/d Állományhasználat
(egység)

Dokumentumfajta	helybenolvasás		kölcsönzés		összesen	
	1979	1980	1979	1980	1979	1980
modern könyv	31.135	35.460	16.551	17.278	47.686	52.738
periodika	49.277	54.625 ⁺⁺	614	585	49.891	55.210
kézirat, régi könyv	32.448	38.426	92	88 ⁺	32.540	38.514
keleti könyv, kézirat, periodika	8.612	9.511	2.232	2.260	10.844	12.131
mikrofilm	431	511	6	4	437	515
	121.903	138.533	19.495	20.575	141.398	159.108

+ fotóztatás 1913 egység,
xeroxoztatás 5.497 oldal

++ periodika xeroztatási alkalmak száma: 5.060
fotóztatási alkalmak száma: 29

5/e Könyvtárközi kölcsönzés

	kölcsönadás		kölcsönvétel	
	1979	1980	1979	1980
belföldi viszonylatban	1.632	1.832 ⁺	105	114
külföldi viszonylatban	163	79	258	382
	1.795	1.911	363	496

+ folyóiratcikk másolatok 3.051

5/f Kötötetés

	a könyvtár számára		akadémiai szerveknek	
	1979	1980	1979	1980
kötés (régli, modern könyv, periodika) saját kiadvány	6.199	6.087	197	769
doboz, téka és mappa készítés	14	61	40	21
számnymomás	400	660	-	-
számozás	-	6.900	-	-
katalóguskarton vágás	-	200 óra	-	-

6. DOKUMENTÁCIÓ, TÁJÉKOZTATÁS, BIBLIOGRÁFIA

6/a Tudományszervezési dokumentáció

	1979	1980
A referátumokban feldolgozott dokumentumok száma	402	588
Ebből:		
szemlében	171	366
figyelőben	112	93
hiranyagban	65	35
szakirodalmi ismertetésben	54	94
A bibliográfiai rovatban közzétett tételek száma	1.719	2.408
A belső munkatársak referáló tevékenysége (szerzői ivben számítva)	14,6	6,1
Külső munkatársak referáló tevékenysége ^{x/} (szerzői ivben számítva)	32,4	77,9
	47,0	84,0

^{x/} 1980-tól a Tudományszervezési Tájékoztatóban megjelent és a gyors tájékoztatásra kiküldött anyagok terjedelmét egyaránt tartalmazza

Ebből a T. T. -ben közzétett

szemle és egyéb referátum	38,6	37,5
bibliográfia	6,6	8,0
belső erőből készült idegen-nyelvű anyag	1,8	2,1
	47,0	47,6

6/b Tudományszervezési gyors tájékoztatás

A szolgáltatásban részesülő szervek száma	54	53
A feldolgozott dokumentumok száma	428	460
Átlagos példányszám	3	3
A szolgáltatás összerjedelme	81 iv	84 iv

6/c Általános jellegű tájékoztató munka

	1979	1980
Írásos tájékoztatás	108	102
Szóbeli tájékoztatás (bibliográfiai utmutatás, konzultáció, anyag- keresés stb.)	26	21

6/d Akadémikus bibliográfia

Új bibliográfiai felvételek száma	3.119	2.748
-----------------------------------	-------	-------

6/e MISZON

Kiküldve: 178 cikk (referátum, szemle)

1.228 annotált bibliográfiai tétel

Megjelent közös kiadványok száma: 8

Témakötetek:

Voproszű teorii i praktiki propagandü v literature szocialiszticeszkih sztran. Moszkva, 1979. MISZON. 214 p.

Ottrasenie szocialiszticeszkogo obraza zsizni v hudozsasztvennoj literature. Moszkva, 1980. MISZON. 183 p.

Kritika ideologii i praktiki maoizma. Csaszt' I-II. Moszkva, 1980. MISZON. 279, 214 p.

Szocialiszticeszkaja kul'tura i formirovanie szocialiszticeszkogo szoznaniya trudjascsiszsja. Bratiszlava, 1979. MISZON. 310 p.

Obosztrenie obscsego krizisza kapitalizma na szovremennom étape. Moszkva, 1979. MISZON. 234 p.

Bibliográfiák:

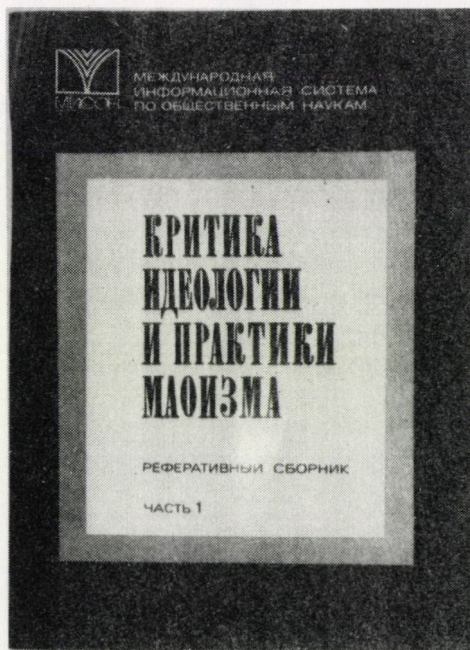
Szovmesztnüe naucsniü trudü ucsenüh szocialiszticeszkih sztran v oblaszti obscsesztvennüh nauk. Ukazatel' literaturü 1977-1979 gg. Moszkva, 1980. MISZON. 289 p.

Kritika szovremennoj burzsuaaznoj ideologii, reformizma i revizionizma. Ukazatel' literaturü 1978 g. Moszkva, 1980. MISZON. 257 p.

Ékonomieseszkoe i naucsno-tehnicseszkoe szotrudnicsesztvo sztran-csle-nov SZÉV i SZFRJU. Ukazatel' literaturü 1978 g. Csaszt' I-III. Moszkva, 1979. MISZON. 285, 219, 228 p.

INION-nal közös kiadvány:

L.N.Tolsztoj i vszemirnaja literatura. Szbornik naucsno-analiticseszkih obzorov. Moszkva, 1980. INION. 256 p.

7. HÁLÓZATI ÉS MÓDSZERTANI MUNKA

	1979	1980
Az akadémiai intézeti könyvtárak száma:	50	50
Az állomány nagysága szerint:		
50 000 könyvtári egységen felüli	5	5
20 000 könyvtári egységen felüli	17	17
10 000 könyvtári egységen felüli	8	8
5 000 könyvtári egységen felüli	10	10
5 000 könyvtári egységen aluli	10	10
	50	50
Személyi ellátottság:		
főfoglalkozású könyvtáros	145	143
mellék- és részfoglalkozású könyvtáros	26	21
	171	164
Könyvtáros szakképzettség:		
felsőfoku szakképzettség	72	97
középfoku szakképzettség	51	40
szakképzettség nélküli	48	27
	171	164

Állománygyarapodás (feldolgozott egység):

Dokumentumfajta	állomány 1979. XII. 31-én	1980. évi gyarapodás	1980. évi törlés	állomány 1980. XII. 31-én
könyv	711.390	23.079	2.776	731.693
folyóirat	279.542	13.383	6.933	285.992
egyéb dokumentum	292.100	12.861	2.156	301.805
összesen:	1,282.032	49.323	11.865	1,319.490

	1979	1980
Állománygyarapításra felhasznált összeg:	28,507,070 Ft	32,495,655 Ft

8. REPROGRÁFIAI SZOLGÁLTATÁSOK

Fototechnikai szolgáltatások

	1979	1980
Felvételek száma		
mikrofilm	186.460	157.552
kisfilm	1.413	1.729
6x6 vagy 9x12 cm felvétel	874	773
	188.747	160.054
Másolatok száma		
mikrofilm-másolat (m)	4.155	14.737
fotokópia (nagyítás) db	15.074	11.919

Elektrosztatikus gyorsmásolat

gyors sokszorosítással együtt db	1,022,100	955,355
-------------------------------------	-----------	---------

9. KIADVÁNYOK BIBLIOGRÁFIÁJA

Vitályos László — Orosz László: Ady-bibliográfia 1896-1977. Ady Endre ön-állón megjelent művei és az Ady-irodalom. 2. bőv. kiad. Bp. 1980. 408 p.
/Az MTA Könyvtárának Közleményei. 9 (84)./

Kasantatarische Volkslieder. Auf Grund der Sammlung von Ignác Kunos. Hrsg. von Zsuzsa Kakuk. Bp. 1980. 138 p.
/Keleti Tanulmányok — Oriental Studies. 4./

Egyének és csoportok tudományos tevékenységének idézetelemzési értékelése. Metodikai útmutató. Bp. 1980. 28 p.

85 hazai kutatóintézet 1976-1978 közötti publikációs tevékenységének tudomány-metriai elemzése. Bp. 1980. MTAK-TPB. 32 p.

MTA Könyvtár Külföldi Gyarapodásainak Jegyzéke. 1979. 4. sz., 1980. 1, 2, 3-4. sz.

Tudományszervezési Tájékoztató, 1980. 1, 2, 3-4, 5, 6. sz.

ECSSID Bulletin, 1980. 1/2/, 2/3/, 3-4/4-5/. sz.

Bulletin of the Csoma de Kőrös Symposium, 1979. 1-2. sz.

Analecta Linguistica, 1980. 1. sz.

A Könyvtár kiadásában megjelent munkák
nyomdai ivszáma a következő

	1979	1980
összesen:	261,9 nyomdai iv	202,1 nyomdai iv
ebből:		
saját szerkesztésű és nyomású	179,9	124,8
saját szerkesztésű és külső nyomású	47,2	45,1
külső szerkesztésű, saját nyomású	9,2	11,8
szellemi kiadású	25,6	20,4

10. NEMZETKÖZI KAPCSOLATOK

10/a Külföldi kiküldetések, tanulmányutak

Ország	kiküldöttek száma	napok száma
Akadémiai kiküldetés:		
Ausztria	1	8
Bulgária	1	5
Csehszlovákia	3	17
Jugoszlávia	1	4
Lengyelország	1	3
NDK	4	22
Olaszország	1	30
Szovjetunió	8	111
Vietnam	1	17
	21	217

Egyéb kiküldetés:

Anglia	1	15
Ausztria	1	4
Belgium	1	4
Csehszlovákia	2	6
Finnország	1	90
Franciaország	4	27
Jugoszlávia	1	6
Lengyelország	1	6
NDK	1	4
NSZK	1	4
Norvégia	1	31
Svájc	1	6
	16	203

10/b Külföldi kutatók és látogatók

Abafáy, G.	egyetemi tanár	Románia
Barfield, T.	szociológus	Anglia
Bhalla, M.	államtitkár	India
Blücher, J.	mérnök	USA
Borsos Nóra	könyvtáros	Franciaország
Burgetova, J.	osztályvezető	Csehszlovákia
Bustya, A. E.	tudományos kutató	Románia
Buzás, P.	zenetanár	Románia
Chau, N. T.	igazgatóhelyettes	Vietnam
Coco, C.	egyetemi hallgató	Olaszország
Csáky, M.	történész	Ausztria
Csillaghy, A.	nyelvész	Olaszország
Demeny, S. P.	muzeológus	Románia
Fadl, Abd el Karim Elobeid	mezőgazdász	Szudán
Fiedlerova, M.	könyvtáros	Csehszlovákia
Figusch, S.	konstruktor	Csehszlovákia
Futaky, I.	nyelvész	NSZK
Gersch, W.	tudományos kutató	NDK
Glück, E.	tudományos kutató	Románia
Gömöri, G.	irodalomtörténész	Anglia
Halász, M.	író	USA
Heinermann, P.	könyvtáros	Jugoszlávia
Hoffmann-Pinther, E.	tudományos kutató	USA
Jankowski, L.	osztályvezető	NDK
Jarcsek, F.	irodalomtörténész	Franciaország
Kabdebo, T.	könyvtáros	Anglia
Kovács, G.	tanár	Románia
Kralik, P.	medikus	Ausztrália
Kreutel, F.	turkológus	Ausztria
Kulkin, A. N.	tudományos osztályvezető	SZU
Laahsovirta, H.	Finn Tud. Akad. Orvostud. Kut. Tanács titkára	Finnország
Manzonetto, F.	egyetemi hallgató	Olaszország
Marchi, G. P.	irodalomtörténész	Olaszország
Marsina, R.	történész	Csehszlovákia
Matejovcová, S.	könyvtári osztályvezető	Csehszlovákia
Nötel, R.	ENSZ tisztviselő (nyug.)	Svájc

Patrias, K.	történész	Kanada
Plöttner, H.	osztályvezető	NDK
Podrimavszky, M.	történész	Csehszlovákia
Ralmon, J.	filmrendező	USA
Rokai, P.	történész	Jugoszlávia
Roubizkova, B.	könyvtári osztályvezető	Csehszlovákia
Roz, A.	tanár	Románia
Scano, T.	tanár	Olaszország
Sed-Rajna, G.	művészettörténész	Franciaország
Sinor, D.	egyetemi tanár	USA
Shizuo, F.	igazgató	Tokio
Solonkine, I.	történész	SZU
Soós, E.	egyetemi hallgató	Kanada
Sopko, J.	történész	Csehszlovákia
Szabo, Zs.	könyvtáros	Románia
Szeljan, E. Sz.	tudományos kutató	Bulgária
Szemler, G. J.	történész	USA
Szendrey, T.	történész	USA
Sztaszjuk, M.	könyvtárigazgató	SZU
Vlasákova, B.	tudományos kutató	Csehszlovákia
Varga, J.	mérnök	Csehszlovákia
Weissberger, K.	zenetörténész	Izrael
Zieme, P.	orientalista	NDK

Csoportos látogatások:

Magyar származású külföldi könyvtárosok csoportja
 Állami Zsidó Múzeum (Prága)
 BM Központi Könyvtár
 OPKM iskolai könyvtárosok csoportja
 Ujságíró Iskola külpolitikai szakos hallgatói

11. MUNKATÁRSOK TAGSÁGA ÉS KÖZREMŰKÖDÉSE TESTÜLETEK TEVÉKENYSÉGÉBEN

APOR Éva

MTA Orientalisztikai Bizottság
Kőrösi Csoma Társaság
Magyar Nyelvtudományi Társaság
Magyar Történelmi Társulat
Ókortudományi Társaság

BALÁZS Péterné

Tudományszervezési Tájékoztató szerkesztője
Scientometrics - News rovatának szerkesztője

BÁNHÉGYI Zsolt

Magyar Könyvtárosok Egyesülete

BENCZE Lóránt

Magyar Nyelvtudományi Társaság
TIT Budapesti Szervezete, Idegennyelvi Szakosztály

BERTALAN Györgyné

Optikai, Akusztikai és Filmtechnikai Egyesület, Mikrofilm Csoport

BRAUN Tibor

MTA Analitikai Kémiai Bizottság tagja
MTA Radioanalitikai Munkabizottság tagja
Magyar Kémikusok Egyesülete, Radioanalitikai Munkabizottság,
intézőbizottsági tag
Magyar UNESCO Bizottság Dokumentációs Albizottság tagja
MTA Könyvtári Bizottság tagja
TMB Interdiszciplináris Szakbizottság tagja
Nemzetközi Atomenergia Ügynökség (IAEA) szakértőtestület tagja
Journal of Radioanalytical Letters nemzetközi folyóirat szerkesztője
Radiochemical and Radianalytical Letters nemzetközi folyóirat szerkesztője
Scientometrics nemzetközi folyóirat szerkesztője

BUJDOSÓ Ernő

MTA IRPA Magyar Nemzeti Bizottságának tagja
MTA Radioanalitikai Munkabizottság tagja
MTA Radiokémiai Bizottság tagja
Internal Radiation Protection Association nemzetközi társaság tagja

Eötvös Lőránd Fizikai Társulat Sugárvédelmi Szakcsoportjának tagja
 Journal of Radioanalytical Chemistry nemzetközi folyóirat szerkesztője
 Radiochemical and Radioanalytical Letters nemzetközi folyóirat szerkesztőbizottsági tagja

BÜKY Béláné
 Magyar Könyvtárosok Egyesülete

DARABOS Pál
 Országos Osztályozási Bizottság

F. CSANAK Dóra
 MTA I. Osztálya, Könyvtörténeti és Bibliográfiai Munkabizottság
 MTA Irodalomtudományi Intézet XVIII. századi Munkaközössége
 Magyar Irodalomtörténeti Társaság
 Magyar Könyvtárosok Egyesülete
 Nemzetközi Magyar Filológiai Társaság
 Wolfenbütteler Arbeitskreis für Geschichte des Buchwesens

FEKETE Gézáné
 Könyvtári Figyelő szerkesztőbizottságának tagja

GERZSENYI Istvánné
 Magyar Könyvtárosok Egyesülete

KATONA Ernesztin
 Magyar Könyvtárosok Egyesülete

KÁLLAI Istvánné
 Magyar Könyvtárosok Egyesülete

KISS Sándorné
 Magyar Könyvtárosok Egyesülete

KLEIN Ágnes
 Magyar Kémikusok Egyesülete
 MOTESZ Gyógyszerészeti Társaság

KOLTHAY Tiborné
 Optikai, Akusztikai és Filmtechnikai Egyesület, Mikrofilm Szakcsoport

KÖRMENDY Kinga
 Magyar Könyvtárosok Egyesülete
 Ókortudományi Társaság

MARKOVITSNÉ KONDOR Viktoria
Magyar Történelmi Társulat

MIKLÓS Zoltánné
Magyar Könyvtárosok Egyesülete

MOKÁNY Katalin
Magyar Nyelvtudományi Társaság
Észt Anyanyelvi Társaság (Tartu)
SZUTA Szovjet Földrajzi Társaság (Leningrád)

NAGY József
MTESZ Tudományok Tudománya Kör

NOVOTNY Gergelyné
Magyar Nyelvtudományi Társaság

REJTŐ István
MTA Könyvtári Bizottság titkára
MTA Nyelv- és Irodalomtudományok Osztálya, Textológiai Bizottság
Magyar Irodalomtörténeti Társaság
Magyar Ujságírók Szövetsége
Magyar Könyvszemle szerkesztőbizottságának tagja
Magyar Tudomány szerkesztője

RITOÓK Zsigmondné
MTA I. Osztály MM Könyvtörténeti és Bibliográfiai Munkabizottsága
MTA Irodalomtudományi Intézet Reneszánsz Kutatócsoport
Egyházi Könyvtárak Felügyelőbizottsága
Nemzetközi Magyar Filológiai Társaság
Ókortudományi Társaság

RÓZSA György
MTA Könyvtári Bizottság tagja
MTA I. Osztálya MM Könyvtörténeti és Bibliográfiai Munkabizottság tagja
MTA MSZMP Szervezete mellett működő Tudománypolitikai Munkabizottság tagja
ECSSID Bulletin főszerkesztője
ECSSID WG 4 tagja
TKB-MM Társadalomtudományi Információs Munkacsoport elnöke
FID/RI Nemzetközi Dokumentációs Szövetség elméleti bizottságának tagja
Magyar UNESCO Bizottság Információs Munkacsoport tagja
MISZON Rendszertanács magyar képviselője
OMFB Szakirodalmi Információs Tanácsban az Akadémia képviselője
Országos Könyvtárügyi Tanács alelnöke, OKT Tájékoztatási és Szakkönyvtári Tagozat elnöke

ROZSONDAI Béláné

Magyar Könyvtárosok Egyesülete
Ókortudományi Társaság

SCHER Tiborné

Magyar Irodalomtörténeti Társaság

SCHUBERT András

MTA Elméleti Biofizikai Munkabizottság
Magyar Biofizikai Társaság elnökségi tagja

SOMLAI György

Kőrösi Csoma Társaság

Sz. HORVÁTH Anna

Kőrösi Csoma Társaság

SZÉKELY Dániel

TKB-MM Társadalomtudományi Információs Munkacsoport tagja

TIBAY Andrea

Magyar Könyvtárosok Egyesülete

TŐKÉS László

Optikai, Akusztikai és Filmtechnikai Egyesület, Mikrofilm Szakcsoport
MSZH mikrofilmezést szabványosító munkabizottság

VARGYAS Péter

Ókortudományi Társaság

VIDÁMI Istvánné

Magyar Könyvtárosok Egyesülete

VOLENSZKY Paula

Magyar Könyvtárosok Egyesülete

WOJTILLA Gyula

Asiatic Society of Bengal
Linguistic Society of India
Kőrösi Csoma Társaság
Ókortudományi Társaság

ZSINDELY Sándor

International Committee for Studies of Bauxites Alumina and Aluminium
(ICSIBA) tagja

12. MUNKATÁRSÁK PUBLIKÁCIÓI

APOR Éva

Az oszét eposz mint őstörténeti forrás.
 = Magyar Tudomány, 25.1980.5. 389-390.p.

BALÁZS Péterné

Új törekvések a holland tudománypolitikában.
 = Tudományszervezési Tájékoztató, 20.1980.6. 627-632.p.

BÁNHÉGYI Zsolt

American books in Hungary 1945-1979. Bibliography. Bp. 1980. Hung. Publ. and Booksellers' Assoc. 40 p.

BÉKEFI József

Vállalati készletszint-elemző modell. (Társszerző: Jávor István).
 = Struktúra, 1980.11. 139-153.p.

BRAUN Tibor

A természet- és a társadalomtudományi információellátás és a Magyar Tudományos Akadémia. (Társszerzők: Bujdosó Ernő, Rózsa György).
 = Könyvtáros, 30.1980.4. 187-192.p.

A hazai kutatási erőfeszítés a fizikai tudományokban. Nemzetközi összehasonlítás tudományometriai módszerekkel. (Társszerző: Bujdosó Ernő).
 = Fizikai Szemle, 30.1980.9. 352-359.p.

Hazai idegen nyelvű természettudományi folyóiratok értékelése nemzetközi összehasonlításban. (Társszerző: Nagy József).
 = Tudományos és Műszaki Tájékoztatás, 27.1980.9. 358-368.p.

An analytical look at chemical publications. (Társszerzők: Bujdosó Ernő, Lyon, W.S.)
 = Analytical Chemistry, 52.1980.May. No.6. 617A-623A.p.

Spectrophotometric determination of traces of cobalt in water after preconcentration on reagent-loaded polyurethane foams. (Társszerző: Abbas, M.N.)
 = Analytica Chimica Acta, 119.1980. 113-119.p.

BUJDOSÓ Ernő

Az ISI szakirodalmi információk rendszerei az MTA Könyvtárában.
= Könyvtári Figyelő, 26.1980.6. 581-595.p.

A természet- és a társadalomtudományi információellátás és a Magyar Tudományos Akadémia. (Társszerzők: Braun Tibor, Rózsa György).
= Könyvtáros, 30.1980.4. 187-192.p.

A Magyar Tudományos Akadémia Könyvtára és az orvosbiológiai szakirodalmi tájékoztatás.
= Orvosi Könyvtáros, 20.1980.1-2. 14-30.p.

Orvos-biológiai gépi szakirodalmi tájékoztatás az MTA Könyvtárában.
= Orvosi Hetilap, 121.1980.34. 2077-2080.p.

Gyorsítók ipari analitikai alkalmazásának áttekintése. (Társszerző: Tóth Lajos.)
= ATOMKI Közlemények, 22.1980.1.melléklet. 50-60.p.

Az anyagtudomány korszerű eszközei és alkalmazási lehetőségeik. (Szerk. Groma Géza).
= Alumíniumipari Tervező és Kutató Intézet Közleményei, 1980.

Industrialanalytical application of particle accelerators. (Társszerző: Tóth Lajos).
= Journal of Radioanalytical Chemistry, 59.1980.1. 255-290.p.

An analytical look at chemical publications. (Társszerzők: Braun Tibor, Lyon, W.S.)
= Analytical Chemistry, 52.1980.May. No.6. 617A-623A.p.

A hazai kutatási erőfeszítés a fizikai tudományokban. Nemzetközi összehasonlítás tudományometriai módszerekkel. (Társszerző: Braun Tibor).
= Fizikai Szemle, 30.1980.9. 352-359.p.

F. CSANAK Dóra

Horkay László: A magyar nyelvű filozófia története a XVII. század közepétől a XIX. század végéig. Bp. 1977. Ref.Egyház. 198 p. [Könyvismertetés].
= Irodalomtörténeti Közlemények, 84.1980.1. 111-112.p.

KÁLLAI Istvánné

Az akadémiai könyvtári hálózat tevékenysége. Tanulmány az OKT felkérésére.
4 p. Kézirat.

Az akadémiai könyvtári hálózati központ módszertani tevékenysége. Tanulmány az OKT felkérésére. 6 p. Kézirat.

A hálózati központok által végzett és irányított szakirodalmi ellátás és szolgáltatások. Tanulmány az OKT felkérésére. 10 p. Kézirat.

KŐRÖSINÉ MERKL Hilda

Morten Nojgaard: Litteraturen Univers. Odense, 1975. Universitetsforlag.
387 p. [Könyvismertetés].
= Helikon, 25.1979.3. 424-425.p.

MARKOVITSNÉ KONDOR Viktória

Szabó Ervin levelezése. 1-2.köt. Szerk.: Litván György és Szücs László.
Bp. 1977-1978. Kossuth K. [Könyvismertetés].
= Magyar Tudomány, 25.1980.3. 234-235.p.

MILLISITSNÉ KOVÁCS Katalin

A reprográfia és a szerzői jog.
= Könyvtári Figyelő, 26.1980.3. 249-260.p.

MOKÁNY Katalin

Metodika obrabotki lingvogeograficeszkih kart vengerszkoj dialektologiceszkoj skoloj.
= Ucsenie Zapiszki Tartuszkogo Goszudarsztvennogo Universziteta. Trudü po Finno-Ugrovedeniju, 1980.6. 79-84.p.

NAGY József

Hazai idegen nyelvű természettudományi folyóiratok értékelése nemzetközi összehasonlításban. (Társszerző: Braun Tibor).
= Tudományos és Műszaki Tájékoztatás, 27.1980.9. 358-368.p.

NÉMETH Éva

Az SDI tapasztalatai Ausztráliában.
= Tudományos-szervezési Tájékoztató 20.1980.1. 18-26.p.
Az információtechnika jövője.
= Tudományos-szervezési Tájékoztató, 20.1980.2. 187-190.p.
Tudományos-műszaki munkaerőhelyzet - az UNCSTD tükrében.
= Tudományos-szervezési Tájékoztató, 20.1980.3-4. 296-301.p.
Tudományetika.
= Tudományos-szervezési Tájékoztató, 20.1980.1. 18-26.p.

PESTHY Monika

Száz éve született Riesz Frigyes.
= Magyar Nemzet, 1980.jan.22. 9.p.
Ki számította ki a fény sebességét?
= Föld és Ég, 15.1980.7. 209.p.
Érdekes fejezet a századforduló fizikájából, a Brown-mozgás története.
Előadás a MTESZ szervezésében 1980.szept. 16-19. között megrendezett konferencián.

REJTŐ István

Mikszáth Kálmán összes művei. Szerk. Bisztray Gyula és Rejtő István.
37.köt. Elbeszélések. 11.köt. 1885-1886. Sajtó alá rend. Rejtő István.
Bp. 1980. Akad.K. 214 p.

RITOÓKNÉ SZALAY Ágnes

Janus Pannonius kiadója, Hilarius Cantiancula.
= Irodalomtörténeti Közlemények, 84.1980.2. 125-136.p.
U.a. Reneszánsz füzetek.

Albani Csirke György, Melanchton magyar tanítványa.
= Diakonia, 2.1980.2. 15-21.p.

A Balassi Comoedia és Karádi Pál.
= Keresztény Magvető, 86.1980. 39-44.p.

Bornemisza Péter: Tragédia magyar nyelven az Sophocles Electrájából c. szín-
művének latin nyelvű utószavát fordította és e fordításhoz fűződő jegyzeteket
irta --.
= Heltai Gáspár és Bornemisza Péter művei. Bp. 1980. Szépirod. K. 591-599.p.,
1260-1261.p.

RÓZSA György

A természet- és társadalomtudományi információellátás és a Magyar Tudomá-
nyos Akadémia. (Társszerző: Braun Tibor, Bujdosó Ernő).
= Könyvtáros, 30.1980.4. 187-192.p.

Tervek a számítógépes társadalomtudományi információs együttműködésre.
= Könyvtáros, 30.1980.6. 315-319.p.

Vietnami jegyzetek.
= Könyvtáros, 30.1980.7. 412-414.p.

Az akadémiai könyvtárak funkciórendszeréről és szervezeti formáiról.
= Magyar Tudomány, 25.1980.3. 193-197.p.

Felújítandó hagyomány. Tudománytörténet-írásunk egyes kérdéseiről.
= Magyar Tudomány, 25.1980.10. 764-766.p.

Jelenkori angol könyvritkaság az Akadémiai Könyvtárban és egy hozzáfűződő
gondolat. [A memento of the British Library of Political and Economic Science.]
= Könyvtári Figyelő, 26.1980.1. 19.p.

Kommunikációs csúcstechnológia és művelődés.
= Magyar Nemzet, 1980.jun.29. 9.p., és jul.1. 7.p.

One some features of the documents of international intergovernmental organizations. (Outline of a study.) Second World Symposium on International Documentation 20-22 June 1980 Brussels. UNITAR (AIL)SYM.2.)WP.III.5. 4p.

[Culture populaire et bibliothèques en Hongrie et le rôle de la Bibliothèque de l'Académie.] Vad tro cua thy vien vien han lam khoa hoc trong nen van hoa han dan ca cac thu vien o Hung-gari.

= Thong Tiu Khoa hoc xa noi, 1980.4. 85-88.p.

Editorial.

= Science et Politique de la Recherche. Bulletin. MTAK-CDSH. 1980.No.o. 1.p.

International co-operation and trends in social science information transfer. (Társzerző: Földi Tamás).

= Unesco Journal of Information Science, Librarianship and Archives Administration, 2.1980.4. 234-239.p.

u.a. francia nyelven: 253-259.p.

Benda Mária: Az orvostudományi információ és orvostudományi szakirodalom. A magyar orvosok informáltsága a világ élvonalának orvosi eredményeiről és a külföld ismerete a magyar orvostudományról a szakirodalom tükrében c. kandidátusi értekezésről opponensi vélemény. 7 p.

A társadalomtudományi információ helyzete. Előadás a Tatabányai Megyei Könyvtárban. 1980.szept.22. 17 p.

Some criteria for the participation in the international exchange of information: a Hungarian view. Előadás. EUSIDIC 1980 Anniversary Conference. Bled, 23-26. September 1980. 8 p.

Les services d'information scientifiques dans les sciences sociales en Hongrie. Előadás. Hanoi, 1980.márc.7.

SOMLAI György

Ecsedy Ildikó: Nomádok és kereskedők Kína határain. Bp. 1979.Akad.K. 237 p. [Könyvismertetés].

= Referativnűj Zsurnal. Vosztokovedenie i Afrikanisztika, 1980.5. 185-186.p.

SZÁNTÓ György Tibor

Szekfü-levelek az Akadémiai Levéltárban. Közli --.

= Magyar Tudomány, 25.1980.2. 146-148.p.

"A tudós céh életető és intéző szellemének mondják..." Csengery Antal az Akadémián.

= Magyar Tudomány, 25.1980.10. 780-788.p.

SZÉKELY Dániel

Sz. Nagy Lajos: Információs igény- és szükségletvizsgálatok a társadalomtudományokban. Módszertani útmutató. Bp. 1980. TIM-KMK. 32 p. [Lektorálás].

TÓKÉS László

A mikrofilmezés szabványosítási kézikönyve. (Társszerzők: Dezső László és Földi Pál). Bp. 1979. Szabványkiadó. 212 p. /Szabványosítási Szakkönyvtár.13./

A mikrofilmezés könyvtári és dokumentációs alkalmazása. Előadás és konzultáció a könyvtárszakos államvizsga előkészítő tanfolyamon, 1980.márc.20. és okt.2.

A mikrofilmtechnika felhasználása a könyvtárakban és szakirodalmi tájékoztató rendszerekben. Előadás az Optikai, Akusztikai és Filmtechnikai Egyesület mikrofilm tanfolyamán, 1980.márc.26.

Mikroformák. Mikrofilmek készítése. Előadás a Marx K. Közgazd. Egyetem Közgazdász Továbbképző Intézet tanfolyamán, 1980.szept.18.

VARGYAS Péter

Le mudu à Ugarit. Ami du roi? Előadás. 27. Rencontre Assyriologique Internationale, Paris, 1979.jul.3.

WOJTILLA Gyula

Kasyapiyakrsisukti. A Sanskrit work on agriculture. I.

= Acta Orientalia Academiae Scientiarum Hungaricae, 33, 1979.2. 209-252.p.

An encyclopaedic dictionary of Sanskrit on historical principles. Vol. I. P. 2. Poona, 1977. [Könyvismertetés].

= Acta Orientalia Academiae Scientiarum Hungaricae, 33, 1979.2. 288.p.

M. Cone-R. F. Gombrich: The perfect generosity of prince Vessantara. Oxford, 1977. [Könyvismertetés].

= Acta Orientalia Academiae Scientiarum Hungaricae, 33, 1979.2. 288-289.p.

Chrestomatie der Sanskritliteratur von Klaus Mylius. Leipzig, 1978. [Könyvismertetés].

= Acta Orientalia Academiae Scientiarum Hungaricae, 33, 1979.2. 289.p.

Homage to Munshi Prem Chand.

= News from Hungary, 19, 1980.10. 2.p.

13. A KÖNYVTÁRRÓL 1980-BAN MEGJELENT CIKKEK, KIADVÁNYISMERTETÉSEK

Braun Tibor—Bujdosó Ernő—Rózsa György: A természet- és társadalomtudományi információellátás és a Magyar Tudományos Akadémia.

= Könyvtáros, 30.1980.4. 187-192.p.

Bujdosó Ernő: Az ISI szakirodalmi információs rendszerei az MTA Könyvtárában.

= Könyvtári Figyelő, 26.1980.6. 581-595.p.

Rózsa György: Tervek a számítógépes társadalomtudományi információs együttműködésre.

= Könyvtáros, 30.1980.6. 315-319.p.

Pető Gábor Pál: Amit a tudósok tudni akarnak. Az Akadémia Könyvtárának gépi szakirodalomfigyelő szolgálata.

= Népszabadság, 1980.nov.26. 6.p.

Bujdosó Ernő: Orvos-biológiai gépi szakirodalmi tájékoztatás az MTA Könyvtárában.

= Orvosi Hetilap, 121.1980.34. 2077-2080.p.

Bujdosó Ernő: A Magyar Tudományos Akadémia Könyvtára és az orvosbiológiai szakirodalmi tájékoztatás.

= Orvosi Könyvtáros, 20.1980.1-2. 1-30.p.

Magyar Tudományos Akadémia Könyvtára, Informatikai és Tudományelemzési Kutatási Főosztály. Gépi szakirodalmi szolgáltatás az MTA Könyvtárában.

= Gyógyszereink, 30.1980.3. 138-140.p.

Az MTA Könyvtárának gépi szakirodalmi szolgáltatása az élelmiszertudomány területén.

= Élelmiszerkutatói Hírek, 5.1980.febr. 6-9.p.

Szántó György Tibor: Közkinccsé tenni az értékeket. Az Akadémiai Könyvtár kiadótevékenysége.

= Magyar Nemzet, 1980. febr.12. 5.p.

Scheiber Sándor: Az Akadémiai Könyvtár Májmuni kódexe.

= Új Élet, 1980.jan.1.

Kódex-lapok a középkorból. A Helikon megjelenteti Maimonides törvénykönyvét.

= Magyar Nemzet, 1980.nov.2. 11.p.

A kódextől a vallomásig. [Májmuni kódex.]

= Népszava, 1980.dec.20. 6.p.

Mészöly Gábor: Skandhar könyvei. A Keleti Gyűjtemény ritkaságai. Kőrösi Csoma nyomában.

= Magyarország, 1980.aug.24. 26.p.

Mészöly Gábor: A terdsümán kincse. Irodalmi hagyatékok. [Keleti Gyűjtemény anyaga].

= Magyarország, 1980.szept. 14. 27.p.

Zay László: "Vedd szivedre népednek mostoha sorsát". Batsányi János' poétai munkái. [A Kézirattár példánya alapján hasonmás kiadás].

= Magyar Nemzet, 1980.dec. 7. 11.p.

Torda István: Az olvasó figyelmébe.

= Ország Világ, 1980.dec.17. 10.p.

Kiadványismertetések:

Tétényi Pál: Két évtized a kutatás szolgálatában.

= Tudományszervezési Tájékoztató, 20.1980.1. 7-8.p.

Szántó Lajos: Gondolatok a huszéves Tudományszervezési Tájékoztatóról.

= Tudományszervezési Tájékoztató, 20.1980.1. 9-12.p.

Ligeti Lajos: A magyar nyelv török kapcsolatai és ami körülöttük van. 1-2.köt. Bp. 1977-1979. MTAK. 430, 480 p. /Budapest Oriental Reprints.Ser.A.1,2./

Ism.: Terjék József = Magyar Tudomány, 25.1980.5. 402-404.p.

P. Zieme = Orientalistische Literaturzeitung, 75.1980.6. 570.p.

Rozsondai Marianne: Anton Koberger működése és a Koberger kötések problémája. Bp. 1978. MTAK. 148 p. 76 t. /MTA Könyvtár Közleményei 6 (81.)/

Ism.: J. Halász Margit = Magyar Tudomány, 25.1980.4. 315-316.p.

Körmendy Kinga: A Knauz-hagyaték kódextöredékei és az esztergomi egyház középkori könyvtárának sorsa. Bp. 1979. MTAK. 150 p. 9 t. /MTA Könyvtár Közleményei 7 (82.)/

Ism.: Vértessy Miklós = Könyvtáros, 30.1980.9. 557-558.p.

Mátyás István: Tanulmányok a keletkutatásról. [Az MTAK Oriental Reprints sorozatáról].

= Népszava, 1980.jan.20.

Jubilee volume of the Oriental Collection 1951-1976. Ed. by Éva Apór. Bp. 1978.

MTAK. 224 p. /Oriental Studies 2./

Ism.: Bertold Spuler = Islam, 57.1980.1. 182-183.p.

ECSSID Bulletin. [Ism.]

= UNISIST Newsletter, 8.1980.2-3. 37.p.

Social Sciences Information. [ECSSID Bulletin].

= FID News Bulletin, 30.1980.2. 22.p.

[ECSSID Bulletin. Ism.]

= Könyvtári Figyelő, 26.1980.3. 319.p.

Utalások a Könyvtár tevékenységére, szolgáltatásaira, állományára:

Beszélgetések a könyvtárról. "A könyvgyűjtő érzelmes ember is". Csulák Mihály beszélget Köpeczi Béla akadémikussal.

= Könyvtáros, 30.1980.12. 711-712.p.

Beszélgetések a könyvtárról. A könyvtár legalább olyan fontos mint a műszer!
Pintér László beszélget Tigyi József akadémikussal.

= Könyvtáros, 30.1980.11. 660-663.p.

Beszélgetések a könyvtárról. "Én az egész évi tudományos kutatási fejlesztési
alapot könyvbekerzésre fordítom..."

Csulák Mihály beszélget Süpek Ottó egyetemi tanárral.

= Könyvtáros, 30. 1980.8.465.p.

Hires könyvtárak sorozat.

= Magyarország, 1980. ápr.27.

Mátraházi Zsuzsa: Minden kincsét a közre hagyta. Ötven növény viseli Soó Re-
zsó nevét.

= Hajdu-Bihari Napló, 1980.nov.30. 8.p.

T.I.: Veszprémi kémiai kutatók. Közelebb a gyakorlathoz. [Korach Mór hagyatékáról].

= Népszabadság, 1980.okt.22. 4.p.

Benda Mária: Visszapillantás és előretekintés. A hazai orvostudományi informá-
ció- és könyvtárügy három évtized tükrében. [Utalás az ITKF tevékenységére].

= Könyvtáros, 30.1980.1. 13-16.p.

Kiss Jenő: A könyvtári szolgáltatások fejlődése a hetvenes években.

= Könyvtáros, 30.1980.10. 581-583.p.

Akadémiai alelnökök értekezlete Prágában. Pach Zsigmond Pál nyilatkozata. [Uta-
lás a MISZON-ra].

= Magyar Nemzet, 1980.jun.3. 5.p.

A magyar könyv szolgálatában. Külföldön élő magyar könyvtárosok budapesti ta-
nácskozása.

= Magyar Hírek, 1980.aug. 23. 4.p.

Neukum Lea: Hunagrika-kutatás. Töredékek.

= Magyar Hírek, 1980.nov.29.

Rózsa György: Tudománytörténetírásunk egyes kérdéseiről. [Hivatkozás a kéz-
irattári és levéltári anyagra].

= Magyar Tudomány, 25.1980.10. 764-766.p.

Lengyel András: Gaál Gábor terve. [Kézirattár anyagáról].

= Népszabadság, 1980.aug.24. 13.p.

Szilvági Irén: A régi vízi világ térképei. [Kézirattár anyagáról].

Fejér Megyei Hírlap, 1980.szept.21. 7.p.

Sáfrán Györgyi: Toldy és Czuczor. [Kézirattár anyagáról].

Magyar Nemzet, 1980.okt. 6. 9.p.

Györkei Jenő: Legenda és valóság. Adalékok Zalka Máté életrajzához. [Utalás a
Kézirattár anyagára].

= Valóság, 1980.12. 47-58.p.

Gergely Pál: Arany estéje. [Kézirattár anyagáról].

= Magyar Nemzet, 1980. dec. 29.

Szántó György Tibor: "Az átalakulások világáról". Hermann Ottó könyve. [Kézirattár anyagáról].

= Magyar Nemzet, 1980. jul. 23.

Illés László: Halottak vagy elhallgatottak? [Gábor Andor hagyatékáról].

= Élet és Irodalom, 1980. jan. 12. 2. p.

Ligeti, L.: A magyar nyelv török kapcsolatai és ami körülöttük van (Die türkischen Beziehungen der ungarischen Sprache und was damit zusammenhängt) I. Budapest: Magyar Tudományos Akadémia Könyvtára 1977. IV. 430 S. 1 Taf. 8° = Budapest Oriental Reprints Series A 1, Ed.: E. Schütz, É. Apor. — Bespr. von P. Zieme, Berlin.

Als erster Band der neuen Nachdruckreihe „Budapest Oriental Reprints“, die von der Körösi-Gesellschaft (Körösi Csoma Társaság) und der Bibliothek der Ungarischen Akademie der Wissenschaften (Magyar Tudományos Akadémia Könyvtára) herausgegeben wird, erschien 1977 Band I der Gesammelten Aufsätze von L. Ligeti. Das handliche und preiswerte Buch enthält 40 ungarisch geschriebene Aufsätze über die türkischen Lehnwörter des Ungarischen. Die Arbeiten, die vor allem in den Zeitschriften „Magyar Nyelv“ und „Nyelvtudományi Közlemények“ erschienen sind, wurden zwischen 1933 und 1976 verfaßt. Ein Teil der hier vereinigten Beiträge ist bereits an anderer Stelle in einer anderen europäischen Sprache publiziert worden (Hinweise darauf hätte man in das Inhaltsverzeichnis aufnehmen sollen). Es wäre jedoch sehr zu begrüßen, wenn das ganze Material des Sammelbandes auch den Fachkollegen, die des Ungarischen nicht mächtig sind, durch eine Übersetzung in eine andere europäische Sprache zugänglich wäre. Wenngleich die ungarischen Probleme im Vordergrund der Arbeiten stehen, so bieten doch der gründlich beleuchtete Hintergrund und die verfolgte Methode dem Altaisten lohnende Einblicke in das schwierige Feld der Lehnwortforschung, die für die weitere Forschung von außerordentlichem Nutzen wären.

In seinem (ungarisch geschriebenen) Vorwort schreibt L. Benkő zum Inhalt des vorliegenden und des geplanten Bandes:

„Der Inhalt der beiden Bände zeigt uns deutlich, was die Sprachwissenschaft, die Geschichtswissenschaft und die Kulturgeschichte dem Schaffen von L. Ligeti zu verdanken hat. Der hier vorliegende erste Band der Aufsatz-

sammlung enthält die Lehnwortforschungen. Die einzelnen oder in Gruppen behandelten Wortklärungen berühren einen beträchtlichen Teil unserer türkischen Lehnwörter aus der Zeit vor der Landnahme, in ihrer Gesamtheit werfen sie fast alle Fragen der Lautung, der Form, der Bedeutung und der Kulturgeschichte auf, die hinsichtlich der Wanderungsperiode des Urungarischen von turkologischer Seite wichtig sind. In seiner Lehnwortforschung führt er nicht nur thematisch, sondern auch in seinen Ansichten und in seiner Methode das Erbe von Zoltán Gombocz fort bzw. entwickelt dieses weiter. Seine diesbezüglichen Schriften kennzeichnen nicht nur eine ausgezeichnete Beschlagenheit in der Turkologie, sondern auch die gründliche Kenntnis der ungarischen Sprachgeschichte, die maximale Anwendung der zur Verfügung stehenden Quellen, das Wissen um die rationelle Handhabung der Angaben, ein ausgeprägter kritischer Sinn, ein scharf methodisches Herangehen und die Fähigkeit zu geistreichen Lösungen. Und nicht zuletzt charakterisieren sie feste Ergebnisse, ja man kann getrost sagen: an einer türkischen Lehnwortklärung, die das kritische Sieb L. Ligetis durchlaufen hat, kann man kaum noch, darf man kaum zweifeln. Diese Studien gehören zu den besten Arbeiten der ungarischen Lehnwortforschung, in weiterem Sinne der ungarischen etymologischen Literatur. Der zweite, demnächst erscheinende Band der Sammlung legt davon Zeugnis ab, wie weitverzweigt die Tätigkeit war, die L. Ligeti in der Orientalistik geleistet hat. Wenngleich in dem Material des Bandes viele Artikel zu finden sind, die ausgesprochen mongolische, chinesische, mandschurische, tibetische usw. Gegenstände behandeln, so geht aus den einzelnen oder aus der Gesamtaussage deutlich hervor, daß ihr Ziel zum guten Teil auf das Ungarische weist, die mittelbare Aufdeckung der Urgeschichte des ungarischen Volkes und seiner Sprache. Aber reichlich vertreten sind auch Aufsätze, die unmittelbare ungarische Bezüge haben, wie z. B. diejenigen, die sich mit den ungarischen Stammes- und Personennamen sowie Titeln, mit dem Ursprung der ungarischen Kerschrift oder mit den Zeugnissen der orientalistischen Quellen über die Ungarn beschäftigen. Diese Studien verfügen über alle Erfordernisse, die L. Ligetis Darlegungen auf ein so hohes wissenschaftliches Niveau heben.“ (S. III–IV).

Im Rahmen dieser kurzen Anzeige ist es nicht möglich, auf einzelne Probleme einzugehen, doch sei der Hoffnung Ausdruck gegeben, daß möglichst bald der zweite Band der Gesammelten Aufsätze von L. Ligeti und ähnliche Ausgaben erscheinen können.

Budapest 1913. máj 9.

Körszövegem után! Holnap
lejáróba, előttem Stockholmban
személyesen átadta az iratát dehiszer-
endő. A keltetés-írásból a
Tóth. K. jóváírás egyenes korrigál-
tóm; lágy és világos, mind magá-
ról, revision. Len. beírás minden-
féle korrigendum. A keltetés ha megjel-
lő a fent, keltés az előttem keltetés
megjelölésénél.

Artaír azra is keltés, add azt
buenos Airesben a Bristol-ban.
Már jöhetett az újságírás.
Tegnap délután, utamra hiába volt az
ember a keltetés lejárata.

Utazás. Hood

Goldsmith

LEVELEZŐ-LAP

MAGYAR
HÍRKEZDESI
AKADÉMIA

Vágygón
Dr. Angyal David
egyetemi tanár úr

Budapest

II. Rétok-utca 37

Öt külföldi államokkal való forgalomra, ha a levelezőlap díja 10 fillér, külön díj a külföldi levelezőlapok szolgálatáért.

V. A POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI SZERVEK MUNKÁJA

A Könyvtár MSZMP alapszervezete életében az 1980. esztendő több szempontból is újat hozott. Az alapszervezet új szervezeti rendben dolgozott. Megszűnt közvetlen kapcsolata a Kerületi Párthizottsággal, helyette létrejött az MTA Központi Hivatala pártvezetőségének keretébe tartozó négy akadémiai alapszerv egysége, melybe a hivatali I. és II. alapszervezet, a TSZCS alapszervezete és a Könyvtár alapszervezete tartozik. Az új szervezeti felállás során közös erővel sikerült kialakítani a Könyvtár alapszervezete és a Központi Hivatal pártvezetősége között a mindenki számára hasznos együttműködést.

Emellett ez az esztendő az újonnan választott alapszervezeti vezetőség első munkaképe volt. Apór Éva áprilisban kezdte meg ténylegesen párttitkári teendőinek ellátását, előtte Szabó Istvánné helyettesítette. A vezetőség harmadik, új tagja Domsa Károlyné, szervezőtitkári minőségben. Az előző párttitkár, Madarasi Béláné a Központi Hivatal pártvezetőségének munkájában vesz részt.

Az új vezetőség igyekezett folytatni azt a hagyományt, hogy segítse a Könyvtár vezetőit az aktuális feladatok megoldásában. Kezdeményezésére megvalósult a KISZ-fiatalok képvisellete a Könyvtár vezetésében, s ezzel egy évek óta húzódó kérdés nyert megoldást. A mindenkor KISZ-csoportvezető (ill. titkár) részt vesz az osztályvezetői értekezleteken.

A vezetőség az egész tagságot bevonja munkájába, s az új SZB-vel együttműködve munkálkodik a már szinte hagyományos jó könyvtári közérzet fenntartásán, előmozdításán. Súlyt helyez a személyzeti munka erősítésére, és lehetőségeihez képest igyekszik elősegíteni központi feladatnak, a Könyvtár elhelyezésének előkészítését. A párttitkár, vagy a vezetőség egy tagja rendszeresen részt vesz az igazgatósági értekezleteken.

A Könyvtár szakszervezeti alapszervezetének legjelentősebb eseménye az elmúlt évben a vezetőségválasztó taggyűlés volt.

A régi szakszervezeti tisztségviselők megbízatásának ideje lejárt, így gondos előkészítő munka és széleskörű közvélemény kutatás után megtörtént az új szakszervezeti tisztségviselők megválasztása. A május 19-én megtartott taggyűlésen a dolgozók kellő felkészültséggel és felelősséggel vettek részt.

Az új SZB a régi eredményeket felhasználva, a jelölő bizottság által összegyűjtött, valamint a taggyűlésen elhangzott birálatokat figyelembe véve kezdte meg munkáját. Legfontosabb feladatának a dolgozók eddig elért élet- és munkakörülményeinek megtartása, valamint a Könyvtár állami vezetőségével és a pártszervezettel az elmúlt évek során kialakult hagyományosan jó munkakapcsolat megőrzése, és az intézményben folyó munka támogatása volt. Ennek érdekében az SZB képvisel-

lője — az eddigiekhez hasonlóan — rendszeresen részt vett az igazgatósági és osztályvezetői értekezleteken.

A Szakszervezeti Bizottság a saját jogkörébe tartozó feladatokban is igyekezett javítani munkáját. Bár a befolyt tagdíjak nagy részét segélyek kifizetésére fordította, nagyobb összeget sikerült egyéb könyvtári rendezvényekre is felhasználni.

A Téli ünnepségen és a Nőnap megemlékezésén kívül 1980-ban nyugdíjas ösztöndíj volt, továbbá egy napos kirándulást szervezett az SZB Pannonhalmára. Az Akadémia Hivatalához kapcsolódva lehetőség nyílt arra, hogy a Könyvtár női dolgozói rákiszűrően vehessenek részt. Ez a lehetőség évenként megismétlődik.

Októberben a Könyvtár mintegy 120 munkatársa vett részt az Országház megtekintésében.

Üdülési kérdésekben az előző évek problémái ebben az évben sem oldódtak meg. Továbbra sem sikerült maradéktalanul megoldani a több gyermekes családok nyári főidényben történő nyaralását.

A Könyvtár fiatal dolgozói KISZ munkájukat közös alapszervezetben végzik az MTA Hivatalának fiatal dolgozóival. Az alapszervezetben belül 1980-ban a Könyvtár dolgozóinak aránya jelentős mértékben megnövekedett.

A korábbi években a KISZ tagok száma a Könyvtárban 7 fő volt, s az 1980. évben újabb 7 fő kérte felvételét az alapszervezetbe. Ez annak az eredménye, hogy az elmúlt évben több olyan fiatal lépett be az intézménybe, akik aktívan részt kívánnak venni a KISZ munkájában.

A tagság a közös KISZ alapszervezet vezetőségébe az elmúlt évben a tagösszetételnek megfelelően 1 fő könyvtári dolgozót választott be a szervezőtitkári feladatok ellátására.

Örvendetesen alakult az elmúlt évben a Könyvtár vezetése és egyéb társadalmi szervezetei valamint a KISZ alapszervezet közötti kapcsolat. A KISZ szervezet képviselőjében a szervezőtitkár 1980. augusztusától rendszeresen részt vesz a Könyvtár osztályvezetői értekezletén.

A Könyvtár KISZ fiataljai az alapszervezet programjában foglalt feladatok teljesítésén kívül, néhány sajátosan könyvtári rendezvényen vettek részt, illetve azok megszervezésében, lebonyolításában segítségére voltak a könyvtári pártalapszervezetnek és szakszervezeti bizottságnak. (pl. nyugdíjastalálkozó, Mikulás ünnepség, pannonhalmi kirándulás.)

A Könyvtár KISZ fiataljai társadalmi munkában 1980. év végén megkezdték az MTA Hivatali üdülői könyvtári állományának felmérését és rendezését.

VI. A KÖNYVTÁR 1981. ÉVI PROGRAMJA

Az 1981. évi program nagyban egészben következik az 1980. évi tevékenység és annak általános értékeléséből. Számszerű adatokat illetően az adott elhelyezési körülmények közepette irreális volna jelentősebb változást növekedést előírni. Várható, hogy az általánosan szűkösebb beszerzési lehetőségek miatt, különösen a devizás beszerzéseket illetően, a Könyvtár kölcsönzési forgalma, akár a dokumentumok kölcsönzésében akár xerox vagy mikro formátumu másolatok formájában továbbra is növekedni fog, mivel valószínűleg a Könyvtár tartani tudja 1981-re is a korábbi évek beszerzési színvonalát, különösen a cseretevékenység révén. Feltehetően az állomány még intenzívebb kihasználása irányába fog hatni az informatikai szolgáltatások növekedése is.

Kiemelten kezelendő két egymással összefüggő feladat az Arany J.u.1.sz.alatti bérház átalakításával és a törökbálinti Depo II. központi pótraktárral összefüggő teendők. Az eddigi tapasztalatok tanúsága szerint mindkettővel összefüggésben a Könyvtár munkatársainak nagy intenzitással kell résztvenniük. Ez vonatkozik még építési kivitelező vállalására, bizonyos gazdasági-beruházási feladatok ellátására is. 1981-ben meg kell történnie a bérház teljes kiürítésének (eddig 15 lakó elhelyezéséről lehetett gondoskodni), részt kell venni a kiviteli tervek elkészítésében és meg kell kezdeni teljes erővel az új épületbe, illetve a Törökbálintra való telepítés részletes megtervezését. Ez több munkatárs tartós munkáját igényli, mivel jórészt ettől függ a két új elhelyezési lehetőség gazdaságos, hosszútávot tekintő kihasználása.

Az irányítás tekintetében 1981. év folyamán el kell végezni az akadémiai előírásoknak megfelelően a minősítéseket és ezzel összefüggésben a munkaköri leírások elkészítését valamennyi munkatárs számára.

Az új elhelyezési lehetőségek igénybevételel is összefügg az akadémiai kiadvány-tartalék sok millió forintos értékű több százszázres volumenének elemzése és ésszerűbb keretek közé történő helyezése. Ez a tartalékállomány jelentős apasztást jelent. Részben és ugyancsak az új elhelyezési lehetőségek ésszerű kihasználásával függ össze a Könyvtár gyűjtőkörének újbóli átgondolása. Mind a csere-tartalék csökkentése mind a gyűjtőköri profil újragondolása, mind pedig a Könyvtár funkciórendszerében bekövetkezett változások (a Könyvtár átalakulása akadémiai információs intézetté is) indokoltá teszi a Könyvtár teljes tevékenységének és funkciórendszerének elemzését és újrafogalmazását, ami utóljára összefüggően az 1961. évi MTA elnökségi határozatban történt meg.

Lényeges feladatnak látszik a csereforgalom lehetséges bővítésével összefüggésben a szerzeményezési munka megjavítása. Voltak már elgondolások, de nem

kerültek megvalósításra még, hogy mindenekelőtt a kutatónapot és nyelvpótlékot élvező munkatársak részt vegyenek a különböző tudomány- illetve nyelvterületek irodalmának figyelésében.

A Könyvtár folytatja 1981-ben is a nemzetközi szakmai szervezetekben és a bilaterális kapcsolatokból adódó információs munkák ellátását összhangban a hazai szakmai fórumokban való részvétellel (MISZON, ECSSID, CNRS, OKT munkabizottságai, Társadalomtudományi Információs Munkacsoport stb.).

Megérett a helyzet a 21. évfolyamába lépett Tudományszervezési Tájékoztató strukturájának és szerkesztési elveinek megvizsgálására. Minden értéket a tudománypolitikai dokumentációból át kell menteni, tovább kell fejleszteni és a folyóiratot jobban alkalmassá tenni a tudománypolitikai szervek és a tudománytannal foglalkozó kutatók használatára.

Új feladatként jelentkezik az MTA Főtitkárának kezdeményezésére a külföldi társadalomtudományi utijelentések országos gyűjtése és feldolgozása.

Ugyancsak a kutatásirányítás szférájába tartozik az MTA Főtitkára által kezdeményezett és a személyes felügyelete mellett működtetni kívánt kutatásirányítási adatbankok létesítése, illetve működtetése az ITKF keretében. Már folyamatban van az MTA központi publikációs adatbankjának szervezése, továbbá az MTA SZTAKI "kulcsrakészen" adja át működtetésre és fejlesztésre a tudományos minősített adatbankját, valamint nemzetközi nem-kormányközi szervezetekben történő magyar közreműködésre vonatkozó adatbankot.

A Könyvtár tudományos műhely jellege tovább erősítendő és kiadványtevékenysége keretében 1981-ben új sorozat indul "Informatikai és Tudományelemzési Tanulmányok" címmel.

Az informatikai munka további erősítését, a tudományelemzési feladatok ellátását és az ujonnan létesítendő kutatásirányítási adatbankok működését szolgálja és egyben a korszerű információ lehetőségét bővíti (on-line kapcsolatokat ideértve) az MTA Főtitkára által a Könyvtár számára beszerezni jóváhagyott Videoton terminál installálása.

A Könyvtár 1981-ben igyekszik továbbra is harmonikusan fejleszteni hagyományos és humán jellegű feladatait az ujonnan jelentkezett és jelentkező természet-tudományi, tudományelemzési és a kutatásirányításhoz szükséges információs eszközök megteremtésével és működtetésével.

RÖVIDÍTÉSEK JEGYZÉKE

ASCA	-	Automatic Subject Citation Alert
BMDP	-	Biomedical Package
CIDSS	-	Comité International pour l'Information et la Documentation des Sciences Sociales
CNRS CDSH	-	Centre National de la Recherche Scientifique, Centre de Documentation Sciences Humaines
ECSSID	-	European Cooperation in Social Science Information and Documentation
ECSSID IOC	-	ECSSID International Organising Committee
ECSSID WG	-	ECSSID Working Group
EUSIDIC	-	European Association of Scientific Information and Dissemination Centres
FID	-	International Federation of Documentation
FŐINFORM	-	Fővárosi Tanács Információs Központja
IAOL	-	International Association of Orientalist Librarians
IAEA	-	International Atomic Energy Agency
INION	-	Insztitut Naucsnoj Informacii po Obscsesztennum Naukam
INTERCONCEPT	-	International Information System of Social Science Concepts of UNESCO
IRPA	-	Internal Radiation Protection Association
ISI	-	Institute for Scientific Information
ITKF	-	Informatikai és Tudományelemzési Kutatási Főosztály
MISZON	-	Mezsdunarnodnaja Informacionnaja Szisztéma po Obscsesztennum Naukam

MISZON AISZ	- MISZON Avtomatizirovannaja Informacionnaja Szisztema
MOTESZ	- Magyar Orvosi Társaságok és Egyesületek Szervezete
MSZH	- Magyar Szabványügyi Hivatal
MTA KICS	- MTA Közgazdasági Információs Csoport
MTESZ	- Műszaki és Természettudományi Egyesületek Szövetsége
NTMIR	- Nemzetközi Tudományos és Műszaki Információs Rendszer
OKT	- Országos Könyvtárügyi Tanács
OMFB	- Országos Műszaki Fejlesztési Bizottság
OOKDK	- Országos Orvostudományi Könyvtár és Dokumentációs Központ
OSZK KC	- Országos Széchényi Könyvtár Központi Címjegyzék
PKHI	- Posta Központi Hirlap Iroda
RAL	- Régi Akadémiai Levéltár
SCI	- Science Citation Index
SZUTA	- Szovjetunió Tudományos Akadémiája
TIM	- Társadalomtudományi Információs Munkacsoport
TKB MM	- Tudánypolitikai Koordinációs Bizottság, Művelődési Minisztérium
UAP	- Universal Availability of Publications
UNESCO	- United Nations Educational Scientific and Cultural Organization
UNISIST	- World Information System for Science and Technology

Felelős kiadó: Az MTA Könyvtárának főigazgatója
Alak: B/5 — Terjedelem: 7,3 (A/5) iv
Megjelenés: 1981 — Példányszám: 100

Készült az MTA Könyvtára házi
sokszorosító részlegében

ERRATA:

21.p. utolsó sora helyesen: 23.079 kötet könyv,
13.383 folyóirat egység és
12.861 egység egyéb dokumentum .

84.p. TKB-MM — Társadalomtudományi
Koordinációs Bizottság-Művelődési
Minisztérium

